

Returadresse
Miljø og Natur, Landbrug
Kjærgaardsvej 8 6950 Ringkøbing

Ringkøbing-Skjern Kommune

[Redacted]
Nørhedevej 52
6880 Tarm

Sagsbehandler
Ageeth Millenaar
Direkte telefon
99 74 19 65
E-post
ageeth.millenaar@rksk.dk

Dato
07-06-2010
Sagsnummer
2009062953A

Miljøgodkendelse

gældende for husdyrbruget på adressen
Bjerregårdsvej 1, 6893 Hemmet

Virksomhedens art:
Matrikel nr.:
Betegnelse:

Tilsynsmyndighed:
Kvalitetssikret af:

Svineproduktion
37a m.fl., Viumgård Hgd, Sdr. Vium
Husdyrbrug omfattet af § 12 i Lov om
miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug
Ringkøbing-Skjern Kommune
Anders Peter Hjort-Hansen

Stamblad:

Bedriftens ejer og driftsansvarlig	Nørhedevej 52, 6880 Tarm Fastnet telefon: 75246649 Mobil: 20280349 E-mail: lynepotatis@mail.dk	
Bedriftens adresse	Bjerregårdsvej 1, 6893 Hemmet	
Bedriftens miljøkonsulent	Gråkjær Miljøcenter Hæstvej 46, 8380 Trige Fastnet telefon: 70214488 Mobil: 40302975 E-mail: lkm@graakjaer.dk	
Bedriftens matrikelnumre	37b	Viumgård Hgd., Sdr. Vium
	37a	Viumgård Hgd., Sdr. Vium
Kommune	Ringkøbing – Skjern Kommune	
CVR-nr. / P-nr. / CHR-nr.	26676258 / 1001650692 / 55474	
Ejendomsnummer	7600002908	
Bedriftens betegnelse	Husdyrbrug omfattet af § 12 i Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug	

Oplysninger om husdyrbruget:

	Nudrift		Ansøgt	
Dyrehold	Antal	DE	Antal	DE
Slagtesvin	8750	224,72	17.500	519,44
Bygningsmæssige forhold	Kapacitet m ³	Areal (m ²)	Kapacitet m ³	Areal (m ²)
Eksisterende stalde		2.397		2.397
Maskinhus		336		336
Lade, gødning/såsåed		742		742
Lade		708		708
Ny stald		-		1967
Eksisterende gyllebeholder	4000		4000	
Ny gyllebeholder	-		4000	
I alt				

Alle arealer drives af et separat selskab, og gylle fra ejendommen afsættes til dette selskab, Lyne Potatis I/S, Nørhedevej 52, 6880 Tarm.
Arealerne behandles i en separat §16-godkendelse som er ansøgt af Lyne Potatis I/S.

Indholdsfortegnelse:

STAMBLAD:	2
OPLYSNINGER OM HUSDYRBRUGET:	3
1. MEDDELELSE AF MILJØGODKENDELSE	6
1.1 BAGGRUND OG KORT RESUMÉ	6
1.2 AFGØRELSEN	7
2. VILKÅR FOR MILJØGODKENDELSEN	9
<i>Generelt</i>	9
<i>Uheld og risici</i>	9
<i>Årsproduktion</i>	9
<i>Foder</i>	10
<i>Staldanlæg</i>	10
<i>Opbevaringsanlæg generelt / ny gyllebeholder</i>	11
<i>Gyllehåndtering</i>	12
<i>Transport</i>	12
<i>Håndtering af marksprøjte</i>	12
<i>Spildevand</i>	12
<i>Oplag af olie og medicin</i>	13
<i>Affald</i>	13
<i>Skadedyr</i>	13
<i>Lugt</i>	13
<i>Støjkluder</i>	13
<i>Lys</i>	14
<i>Støv</i>	14
<i>Bedst tilgængelige teknik / Renere teknologi</i>	14
<i>Tilsyn, kontrol og egenkontrol</i>	14
<i>Ved § 12: Ophør</i>	15
3. FORMALIA	16
3.1 LOVGRUNDLAG	16
3.2 OFFENTLIGHED	16
3.3 KLAGEVEJLEDNING	16
3.4 UDNYTTELSE	17
BILAG 1. MILJØREDEGØRELSE FOR MILJØGODKENDELSEN	19
1.1 IKKE TEKNISK RESUMÉ	19
1.2 OPLYSNINGER OMKRING ANLÆGGET OG EJENDOMMEN	21
1.3 OPLYSNINGER OM STALDANLÆG OG BESÆTNING	26
1.4 OPLYSNINGER OM OPBEVARINGSANLÆG	29
1.5 BEREGNINGER PÅ ANLÆG	30
1.6 OPLYSNINGER OMKRING AREALER	31
1.7 OPLYSNINGER OM GØDNING	31
1.8 OPBEVARINGSKAPACITET	32
1.9 BAT-REDEGØRELSE (OPLYST AF ANSØGER)	33
BILAG 2. MILJØVURDERING FOR MILJØGODKENDELSEN	36
2.1 BAGGRUND FOR MILJØGODKENDELSEN	36
2.2 GENERELLE AFSTANDSKRAV	36
2.3 DIVERSE VEDR. GØDNING, STALDANLÆG OG AREALER	36
2.4 AMMONIAK OG NATUR	36
2.5 LUGT	41
2.6 LANDSKABELIGE VÆRDIER / INTERESSEOMRÅDE	41
2.7 KULTURMILJØ	41
2.8 TIL- OG FRAKØRSEL TIL VIRKSOMHEDEN	42
2.9 EGENKONTROL	42
2.10 BEDST TILGÆNGELIG TEKNIK (BAT)/RENERE TEKNOLOGI	42
2.11 ALTERNATIVE LØSNINGER	44

2.12 PROJEKTETS SANDSYNLIGE MILJØPÅVIRKNING.....	44
2.13 KONKLUSION.....	44
BILAG 3. KOMMENTARER TIL MILJØGODKENDELSEN:	45
STØJ	45
BILAG 4. OVERSIGTSKORT, SAMLEDE ANLÆG.....	46
BILAG 5. LUFTFOTO, SAMLEDE ANLÆG	47
BILAG 6. NATUR	
BILAG 7. KULTURMILJØ	
BILAG 8. AREALER OG TRANSPORTVEJE	

Copyright

Kortmateriale er gengivet af Ringkøbing-Skjern Kommune med tilladelse fra Kort- og matrikelstyrelsen. Copyright Kort- og matrikelstyrelsen 1992 /KD.86.1033.

Luftfotos – Danmarks Digitale Ortofoto – er gengivet af Ringkøbing-Skjern Kommune med tilladelse fra Cowi. **DDO ©, Copyright COWI.**

1. Meddelelse af miljøgodkendelse

1.1 Baggrund og kort resumé

Baggrund

Ringkøbing-Skjern Kommune modtog den 23.06.2009 en ansøgning om miljøgodkendelse af husdyrbruget beliggende på adressen Bjerregårdsvej 1, 6893 Hemmet. Ansøgningen om miljøgodkendelse omfatter hele husdyrbruget uden udbringningsarealer, en udvidelse af husdyrbrugets antal slagtesvin til 519,44 DE samt opførelse af en ny slagtesvinestald og en ny gyllebeholder.

Kort resumé

Afstandskrav

Alle lovpligtige afstandskrav er ifølge ansøgningen overholdt.

Ammoniak og (International)Natur

Husdyrbrugets stald og lager ligger uden for bufferzonerne I og II til naturområder omfattet af § 7 i loven samt anden kvælstoffølsom natur. Det nærmeste §7-område ligger 2,3 km nord for ejendommen.

Spredt om ejendommen forekommer der arealer omfattet af Naturbeskyttelseslovens §3. Ca. 250 m syd og 350 m syd-øst for ejendommen ligger 2 stk. §3-heder.

Heden som ligger 250 m syd for ejendommen er C-målsat og den anden hede har ingen målsætning. Tålegrænsen for hederne er 10-25 kg N/ha/år. Beregninger viser, at merdepositionen på de to heder vil være 0,4 og 0,3 kg N/ha/år, og at totaldepositionen vil være 0,96 og 0,79 kg N/ha/år. Det er Ringkøbing-Skjern kommunes vurdering, at ansøgte projekt ikke vil medføre væsentlige påvirkninger af de to heder, idet merbelastningerne ligger væsentligt under 1 kg N/ha/år, hvilket vurderes at være væsentlighedskriteriet for disse typer heder.

International Natur - Lønborg Hede

Ca. 2300 m nord for husdyrbrugets anlæg ligger EF-habitatområdet Lønborg Hede (H 196).

Tålegrænsen for Lønborg Hede er på 10-20 kg N/ha/år, og baggrundsbelastning i området er på 14 kg N.

Lønborg heden er den nærmeste §7-område til husdyrbruget og ifølge ansøgningen er merdepositionen på heden 0,06 kg N/ha/år. Set i forhold til hedens tålegrænse og baggrundsbelastning for området, vurderer Ringkøbing-Skjern Kommune at ammoniakemissionen fra husdyrbruget ikke vil medføre væsentlig påvirkninger af Lønborg Hede.

International Natur - Ringkøbing Fjord

EF-habitatområdet / EF-fuglebeskyttelsesområdet / Ramsarområdet Ringkøbing Fjord ligger ca. 7,5 km fra anlægget.

Der sker ikke ændringer i husdyrbrugets drift og ammoniakemission, og det vurderes at EF-habitatområdet / EF-fuglebeskyttelsesområdet / Ramsarområdet Ringkøbing Fjord, på grund af den lange afstand, ikke påvirkes væsentligt af ammoniak-emission fra husdyrbruget.

Der er ikke lavet en vurdering ifm. fosfor- og nitratudvaskning, som følge af udspreddning af husdyrgødning. Dette foretages i en §16-godkendelsen hvor alle arealer godkendes.

Samlet vurdering

Kommunen vurderer, at hvis husdyrbruget drives som angivet i ansøgningen, efter gældende lovgivning samt efter miljøgodkendelsens vilkår, vil husdyrbruget ikke medføre en væsentlig ammoniakpåvirkning af beskyttede naturområder.

Vurderingen tager udgangspunkt i naturtypernes tålegrænser, merbelastnings og totalbelastnings størrelse, kommunens forpligtigelse til at sikre naturtyper og arter der er beskyttet af Habitatdirektiverne, viden om kriterier for gunstig bevaringsstatus, tilgængelig litteratur om trusler i Natura 2000-områderne, kommunens forpligtigelser til at sikre naturtyper der er beskyttet af Naturbeskyttelseslovens § 3, kommunens målsætninger og prioriteringer på naturområdet.

Lugt

Der er indsendt beregninger af lugtemissionen fra staldanlæg, hvilke er foretaget efter den nye lugtvejledning. Lugtgeneafstandene (afstande hvor der kan forventes væsentlig lugtgener) er ifølge ansøgningen som følgende:

Byzone:	846,06 m
Samlet bebyggelse:	653,93 m
Enkelt bolig:	264,64 m (korrigeret geneafstand)

Ifølge ansøgningen er de faktuelle afstande minimum 1418 m til samlet bebyggelse (Sønder Vium) og den vægtede gennemsnitsafstand til enkelt bolig er 381,40 m. Afstanden til den nærmeste byzone (Bork havn) er 6,7 km.

Ifølge ansøgningen er genekriterierne for byzone, samlet bebyggelse og enkelt bolig overholdt, idet de ligger længere væk end "1,2 gange geneafstanden" / "korrigerede geneafstand er kortere end "den vægtede gennemsnitsafstand".

Bedste Anvendelige Teknik (BAT)

På baggrund af ansøgerens BAT-redegørelse inden for management, staldteknologi, foder, energi- og vandforbrug, opbevaring og udbringning vurderes det, at den konkrete anvendelse af BAT lever op til det Ringkøbing-Skjern Kommune anser som værende BAT-standard for et husdyrbrug af denne størrelse og dyresammensætning. Samtidig vurderes det, at ansøger har redegjort i tilstrækkelig grad for de alternativer, som har været overvejet i ansøgningen, samt begrundet fravalg af BAT.

Arealer

Udbringningsarealerne til ejendommen godkendes i en særskilt § 16 arealgodkendelse, [redacted] Nørhedevej 52, 6880 Tarm, fordi arealerne drives under et andet CVR. nr. end anlægget på Bjerregårdsvej 1. Udbringningsarealerne fremgår af bilag 8.

1.2 Afgørelsen

Ringkøbing-Skjern Kommune meddeler hermed miljøgodkendelse af husdyrbruget på ejendommen matr. nr. 37a m.fl., Viumgård Hgd, Sdr. Vium beliggende på adressen Bjerregårdsvej 1, 6893 Hemmet. Afgørelsen meddeles i medfør af §12 i Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug og på de angivne vilkår.

Miljøgodkendelsen gælder hele husdyrbruget uden udbringningsarealer (alle arealer godkendes i en særskilt §16 arealgodkendelse) og omfatter udvidelse i husdyrholdet fra 224,72 DE fordelt på

- 8750 slagtesvin (30 – 102 kg)

til en besætning på 519,44 DE som fordeler sig på

- 17.500 slagtesvin (30-110 kg)

Antal DE er beregnet efter den beregningsmetode der trådte i kraft 10. juli 2009.

Der etableres en ny slagtesvinestald på 1967 m² og en ny gyllebeholder på 4000 m³.

Udbringningsarealerne til ejendommen godkendes i en særskilt §16 arealgodkendelse da arealerne drives under et andet CVR. nr. end anlægget på Bjerregårdsvej 1. Der udarbejdes en §16 arealgodkendelse til markselskabet Lyne Potatis I/S, Nørhedevej 52, 6880 Tarm.

Afgørelse om miljøgodkendelse sker på baggrund af ansøgning version 6, genberegnet og downloadet den 7. april 2010 med beregningsgrundlag 01-2009-A.

Afgørelsen om miljøgodkendelse af husdyrbruget Bjerregårdsvej 1, 6893 Hemmet meddeles på baggrund af, at Ringkøbing-Skjern Kommune vurderer, at ansøger har truffet de nødvendige foranstaltninger for at forebygge og begrænse forurening ved anvendelse af bedst tilgængelige teknik, og at husdyrbruget i øvrigt kan drives på stedet uden at påvirke omgivelserne på en måde, som er uforenelig med hensynet til naboer, landskab, natur og miljø.

Husdyrbruget skal indrettes og drives som beskrevet i ansøgningen og supplerende oplysninger indkommet til Ringkøbing-Skjern Kommune i forbindelse med sagsbehandlingen, med mindre vilkårene i denne miljøgodkendelse og generel lovgivning stiller skærpede krav.

Der gøres hermed opmærksom på, at miljøgodkendelsen ikke fritager fra krav om tilladelse, godkendelse eller dispensation efter anden lovgivning (herunder Museumsloven). Eventuelt byggeri må først påbegyndes, når der ligger en særskilt tilladelse til igangsættelse af byggeriet.

Vi anmoder om, at Ringkøbing-Skjern Kommune bliver orienteret, såfremt der sker ændringer i ejerforhold eller af driftsansvarlig.

2. Vilkår for miljøgodkendelsen

Konkrete bestemmelser i lovgivningen, som er generelt gældende for landbrug, er som hovedregel ikke nævnt i denne miljøgodkendelse. Miljøgodkendelsen meddeles på de nedenstående vilkår.

Generelt

- 1) Husdyrbruget skal placeres, indrettes og drives i overensstemmelse med de oplysninger, der fremgår af ansøgningen og med de eventuelle ændringer, der fremgår af miljøgodkendelsen.
- 2) Miljøgodkendelsen skal være udnyttet inden 2 år fra meddelelsen af miljøgodkendelsen. Med "udnyttet" menes, at eventuelt ansøgt byggeri er taget i brug, og at der er indsat et dyrehold svarende til opstart af den ansøgte produktion. Den fulde årsproduktion behøver således ikke at være opfyldt 2 år efter meddelelse af miljøgodkendelsen.
- 3) De vilkår der vedrører driften, skal være kendt af de ansatte, der er beskæftiget med den pågældende del af driften.
- 4) Drifts-, indretnings- eller bygningsmæssige ændringer, skal anmeldes til kommunen inden de påbegyndes. Kommunen vurderer, om de aktuelle planer for ændring/udvidelse/renovering kan ske indenfor rammerne af denne miljøgodkendelse.

Uheld og risici

- 5) Ved driftsuheld, hvor der opstår risiko for forurening af miljøet, er der pligt til at anmelde dette til tilsynsmyndigheden, Ringkøbing-Skjern Kommune den først kommende hverdag. Er der behov for øjeblikkelig indsats ringes 112.

Senest 14 dage efter driftsuheld skal driftsansvarlig fremsende en skriftlig orientering, der beskriver uheldets omfang og indsatsen mod miljømæssige skader, samt beskriver forebyggende foranstaltninger, der begrænser risiko for nye uheld.

- 6) Ejendommens beredskabsplan/driftsforskrift skal til en hver tid være ajourført.

Årsproduktion

- 7) Den godkendte husdyrproduktion skal være jævnt fordelt over året.
- 8) Miljøgodkendelsen omfatter et dyrehold på i alt 519,44 DE fordelt på:

- 17.500 slagtesvin (30-110 kg)

Det tillades en afvigelse på 10% i indgangsvægt og udgangsvægt, så længe det maksimale antal DE ikke overskrides.

Antal DE er beregnet efter den beregningsmetode der trådte i kraft den 10. juli 2009.

I tilfælde af kommende ændringer af dyreenhedsdefinitionerne skal det påpeges, at der ved fortolkning af en afgørelse skal anvendes den dyreenhedsdefinition, der var gældende på det tidspunkt, hvor godkendelsen blev givet.

Foder

- 9) Korrektionsfaktor vedrørende ammoniak må højst være 1,081 beregnet efter følgende formel fra 2009/2010: $((\text{FEsv pr. produceret svin} \times \text{g råprotein pr. FEsv} / 6250) - ((\text{afgangsvægt} - \text{indgangsvægt}) \times 0,0296 \text{ kg N pr. kg tilvækst})) / 3,023$

Vilkåret er beregnet ud fra de værdier, der er angivet i ansøgningen: 154,5 g råprotein pr FE og 2,85 FE pr kg tilvækst i vægtintervallet 30 – 110 kg. De indtastede foderforbrug, proteinindhold og vægtinterval er ikke bindende, men hvis ansøger ændrer på en af de tre faktorer skal det sikres, at vilkårsligningen er overholdt.

Størrelsen på korrektionsfaktoren er fremkommet ved at indsætte de indtastede tal fra ansøgningen i ovenstående vilkårsligning, som følgende: $((2,85 \text{ FEsv pr kg tilvækst} \times 80 \text{ kg tilvækst pr sl.sv.} \times 154,5 \text{ g råprotein/FE}) / 6250 - ((110-30) \times 0,0296 \text{ kg N pr kg tilvækst})) / 3,023 = 1,081$

- 10) Der skal tilsættes fytase til foderet, og foderet til slagtesvin må højst indeholde 4,2 g fosfor/FE.
- 11) Der skal anvendes fasefodring på ejendommen.
- 12) Anvendelse af fasefodring skal kunne dokumenteres ved tilsyn, i form af ajourførte foderplaner, foderanalyser af grovfoder/kraftfoder eller lignende.
- 13) Samtlige af husdyrbrugets slagtesvin skal leve op til ovennævnte krav til fodring. Dokumentationen kan f.eks. være effektivitetskontrol, foderkontrol, ajourførte foderplaner, foderanalyser af grovfoder/kraftfoder og afregninger fra slagteri eller lignende.
Dokumentation for type 2 korrektion skal mindst dække en sammenhængende periode på 12 mdr. i perioden 15. september til 15. februar det efterfølgende år.

Staldanlæg

- 14) Den nye slagtesvinestald skal etableres med delvis spaltegulve (25-49% fast gulv), ifølge BAT-byggeblad 106.04-52. Stalden skal i øvrigt etableres med overbrusning og almindelige gyllekanaler (40 cm) med træk og slip, hvor gyllen udsluses ved holdskift.
- 15) Den nye stald skal opføres i samme materialer og farvevalg som det eksisterende staldbyggeri.

Gyllekøling eksisterende slagtesvinestald

- 16) I to sektioner af den eksisterende slagtesvinestald (se bilag 4 og bilag 5) skal der etableres gyllekøling i gyllekanalerne jf. BAT-blad fra Miljøstyrelsen "Køling af gyllen i svinestalde".
- 17) I nævnte to sektioner skal gyllekanalerne forsynes med gyllekølingsanlæg, i alt 365 m². For at opnå en reduktion i ammoniakemissionen på 20 procent, skal der i gennemsnit over året være en køleeffekt på mindst 22 W/m².
Ammoniakreduktionen er den reduktion, der er nødvendig for at leve op til kommunens BAT-niveau for ammoniak.
- 18) Varmepumpen skal kunne levere en køleeffekt på mindst 22 W/m² * 365 m² gyllekummeareal = 8 kW.

- 19) Anlægget for gyllekøling skal være i drift 8760 timer pr. år og være forsynet med en timetæller på varmepumpen. Hvis der sættes en varmepumpe med en større køleeffekt på anlægget, bliver den faktiske driftstid pr. år (den tid hvor varmepumpen faktisk kører) kortere. Den månedlige driftstid, hvor varmepumpen kører, skal indføres i en driftsjournal.

Gyllekøling ny slagtesvinestald

- 20) I den nye slagtesvinestald skal der etableres gyllekøling på hele gyllekummearealet. For at opnå en reduktion i ammoniakemissionen på 20 procent, skal der i gennemsnit over året være en køleeffekt på mindst 22 W/m². Ammoniakreduktionen er den reduktion, der er nødvendig for at leve op til kommunens BAT-niveau for ammoniak.
- 21) Varmepumpen skal kunne levere en køleeffekt på mindst 22 W/m² * 1200 m² gyllekummeareal = 26,4 kW.
- 22) Anlægget for gyllekøling skal være i drift 8760 timer pr. år og være forsynet med en timetæller på varmepumpen. Hvis der sættes en varmepumpe med en større køleeffekt på anlægget, bliver den faktiske driftstid pr. år (den tid hvor varmepumpen faktisk kører) kortere. Den månedlige driftstid, hvor varmepumpen kører, skal indføres i en driftsjournal.

Generelle vilkår vedr. gyllekøling

- 23) Køleanlægget skal være forsynet med et trykovervågningssystem samt en alarm og en sikkerhedsanordning, der i tilfælde af lækage i varmesystemet stopper køleanlægget. Anlægget må ikke kunne genstarte automatisk efter driftsstop.
- 24) Enhver type af driftsstop skal noteres i driftsjournalen sammen med årsagen hertil.
- 25) Anlægget skal vedligeholdes ved at følge fabrikantens vejledning herom.

Opbevaringsanlæg generelt / ny gyllebeholder

Der skal gøres opmærksom på, at **15. september 2008** trådte følgende i kraft jf.

Husdyrgødningsbekendtgørelsen:

- spjæld eller lignende forbindelse mellem fortank og lagertank er ikke længere tilladt, hvis gyllebeholderens højeste niveau er højere end fortankens højeste niveau.
- evt. pumperør skal sikres, så gyllen ikke kan pumpes ud, når pumpen ikke anvendes eller ikke er under opsyn, fx ved arbejdsdagens ophør.
- evt. pumpe skal være forsynet med en timer, der sikrer, at der ikke kan pumpes mere gylle fra beholderen end det, der svarer til en gyllevogn. Pumpning fra en gyllebeholder til en anden beholder kan foretages uden timer, hvis det sikres, at gylleudslip undgås på anden måde, fx ved manuel overvågning.
- evt. pumpe skal forsynes med en afbryder, der sikrer, at pumpen ikke kan igangsættes utilsigtet. Eldrevne pumper skal afbrydes ved hovedtavlen, når de ikke anvendes, og ikke er under opsyn, fx ved arbejdsdagens ophør. Afbryderen skal aflåses eller opbevares under låste forhold.

Beholdere til flydende husdyrgødning

- 26) Den eksisterende gyllebeholder skal have fast teltoverdækning, som skal kontrolleres og opretholdes efter de til enhver tid gældende regler herom.

Umiddelbart efter endt omrøring og udkørsel skal telt lukkes.

- 27) Skader på fast overdækning skal repareres, så overdækningen er helt tæt.
- 28) Opbevaringskapaciteten skal være mindst 9 mdr.
- 29) Pumpning af gylle til gyllebeholder med teltoverdækning skal ske via et dykket indløb eller lignende, således at gyllen ikke "plaskes" ned i beholderen. Indløbet skal sikres mod tilbageløb.

Ny gyllebeholder

- 30) Der skal etableres fast teltoverdækning på gyllebeholderen.
- 31) Der skal etableres en støbt plads med afløb til opsamlingsbeholder, hvor påfyldning af gylle ved gyllebeholderen finder sted. Pladsen skal rengøres for spild af flydende husdyrgødning umiddelbart efter end påfyldning af gylle. Et alternativ til etablering af en støbt plads er, at pumpningen/sugningen af gylle fra beholderen altid sker med selvfylgende vogn eller lign., der har returløb til beholderen.
- 32) Gyllebeholderen må ikke uden kommunens tilladelse tages i brug til andet formål end det ansøgte.
- 33) Gyllebeholderen skal fjernes uden udgift for kommunen, når den ikke længere er i brug til det formål, hvortil den er tilladt.

Gyllehåndtering

- 34) Håndtering af gylle skal foregå under opsyn, og eventuelt spild skal straks opsamles.

Der skal gøres opmærksom på, at udbringning af flydende husdyrgødning på sort jord eller græsmarker på arealer, som ligger inden for 1000 m til de i §7 i lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug beskyttede naturområder skal ske ved nedfældning. Bilag 6 angiver naturområder omfattet af §7 i lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug

Transport

- 35) Transport af husdyrgødning skal som udgangspunkt forgå af de på bilag 8 angivne veje.

Håndtering af marksprøjte

- 36) Der må ved påfyldning af marksprøjte ikke være direkte kontakt mellem vandslange monteret på tapstedet og væsken i sprøjten.

Spildevand

- 37) Vask af landbrugsmaskiner og redskaber skal ske på fast vaskeplads med bortledning af vaskevandet til opsamlingsbeholder. Alternativt kan vask af landbrugsmaskiner ske på udbringningsarealerne.

Oplag af olie og medicin

- 38) Opbevaring af brændstof / fyringsolie i overjordiske tanke skal til enhver tid ske i en typegodkendt beholder og opbevares således, at der ikke er mulighed for afløb til jord, kloak, overfladevand eller grundvand.
- 39) Eventuelt spild af olie skal straks opsamles af velegnet absorptionsmateriale – eks. kattegrus.
- 40) Spildolie skal opbevares på en sådan måde, at der ikke opstår risiko for forurening.
- 41) Medicin skal opbevares forsvarligt og utilgængeligt for uvedkommende.

Affald

- 42) Affald skal opbevares og bortskaffes efter kommunens til en hver tid gældende affaldsregulativer.
- 43) Animalsk affald, herunder selvdøde dyr, skal opbevares på hævet underlag i lukket kasse, container eller under kadaverkappe eller lignende. Affald skal placeres på et egnet sted efter aftale med tilsynsmyndigheden, således at der i tidsrummet indtil afhentningen ikke opstår uhygiejniske forhold herunder adgang for omstrejfende dyr.

Skadedyr

- 44) Der skal på ejendommen foretages effektiv fluebekæmpelse - som minimum i overensstemmelse med de nyeste retningslinier fra Statens Skadedyrlaboratorium.
- 45) Opbevaring af foder skal ske på en sådan måde, at der ikke opstår risiko for tilhold af skadedyr (rotter m.v.). På forlangende skal indgås kontrakt med autoriseret rottebekæmpelsesfirma.

Lugt

- 46) Såfremt tilsynsmyndigheden vurderer, at der opstår væsentlige lugtgener, der vurderes at være væsentlig større end grundlaget for miljøgodkendelsen, kan kommunen kræve om, at der skal indgives og gennemføres projekt for afhjælpende foranstaltninger.

Støjklider

- 47) Husdyrbrugets bidrag til støjbelastningen i omgivelserne må ikke overstige værdier angivet i nedenstående tabel (se bilag 3 ved dokumentation), målt ved nabobeboelser eller deres opholdsarealer:

Mandag-fredag kl. 7-18 Lørdag kl. 7-14	Alle dage kl. 18-22 Lørdag kl. 14-18 Søn- og helligdag kl. 7-18	Alle dage kl. 22-7	Alle dage kl. 22-7 Maksimal værdi
55 dB(A)	45 dB(A)	40 dB(A)	55 dB(A)

- 48) Husdyrbruget skal for egen regning dokumentere, at støjvilkår overholdes, hvis tilsynsmyndigheden finder det påkrævet. Kravet om dokumentation af støjforholdene kan højst fremsættes en gang årligt, med mindre den seneste kontrol viser, at støjvilkår ikke kan overholdes.
- 49) Viser kontrolmålingen en overskridelse af de fastsatte støjgrænser, kan tilsynsmyndigheden kræve, at der iværksættes støjreducerende tiltag.

Lys

- 50) Driften må ikke medføre væsentlige lysgener for de omkringboende.
- 51) Såfremt tilsynsmyndigheden vurderer, at bedriften giver anledning til væsentlige lysgener, skal bedriften lade udarbejde en handlingsplan og derefter gennemføre denne. Handlingsplanen skal godkendes af tilsynsmyndigheden.

Støv

- 52) Driften må ikke medføre støvgener uden for ejendommens eget areal, som af tilsynsmyndigheden skønnes at være væsentlige.
- 53) Fodersiloer skal indrettes således, at støvgener i forbindelse med indblæsning af foder undgås, f.eks. med melcykloner eller anden støvbegrænsende foranstaltninger.

Bedst tilgængelige teknik / Renere teknologi

- 54) På tidspunktet for næste gennemgribende reovering af den nye og eksisterende slagtesvinestald, skal der anvendes teknologier, der af Kommunal Bestyrelsen anses for værende bedst tilgængelige teknologier.

Tilsyn, kontrol og egenkontrol

- 55) Dokumentation i form af kvitteringer, sædskifte- og gødningsplaner, opbevaringsaftaler, forpagtnings- og overførelsesaftaler (af mindst 1 års varighed) opbevares i mindst 5 år og forevises tilsynsmyndighed efter anmodning.
- 56) Dokumentation for overholdelse af dyreholdets størrelse opbevares i mindst 5 år og forevises tilsynsmyndighed efter anmodning.
- 57) Efter tilsynsmyndighedens anmodning skal der forevises beregninger for, at de niveauer for ammoniakemission fra stald og lager, og lugtgenæafstande fra staldanlæg, der ligger til grund for miljøgodkendelsen, er overholdt.

Hvis forudsætningerne for miljøgodkendelsen ændres, skal der foretages nye beregninger af gene- og miljøpåvirkningen.

Ved § 12: Ophør

- 58) Ved ophør af driften skal der træffes de nødvendige foranstaltninger for at undgå forureningsfare og for at bringe stedet tilbage i tilfredsstillende tilstand. Blandt andet skal stoffer, der kan forurene jord, grundvand og overfladevand samt affald bortskaffes efter gældende regler. Kommunen kan kræve, at tiloversblevne bygninger, gyllebeholdere m.v. skal nedrives, såfremt de ikke efterfølgende skal anvendes til andet formål, og såfremt de ved syn og skøn vurderes misligholdt.

Note: Efter landzonebestemmelserne jf. planlovens §§37 og 38 kan overflødige driftsbygninger tages i brug til en række formål uden egentlig kommunal godkendelse, altså alene efter anmeldelse.

3. Formalia

3.1 Lovgrundlag

Miljøgodkendelsen er givet på nedenstående lovgrundlag fra Miljøministeriet (inklusive eventuelle ændringer til den anførte lovgivning, der gælder på godkendelsestidspunktet). Der gøres opmærksom på, at ansøger selv har ansvar for at indhente nødvendige godkendelser/tilladelser i henhold til anden lovgivning.

- Bekendtgørelse af lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug, nr. 1486 af 4. december 2009.
- Bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug nr. 294 af 31. marts 2009.
- Bekendtgørelse om husdyrbrug og dyrehold for mere end 3 dyreenheder, husdyrgødning, ensilage m.v., nr. 1695 af 19. december 2006.
- Bekendtgørelse om lov om naturbeskyttelse, nr. 933 af 24. september 2009
- Bekendtgørelse om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter nr. 408 af 1. maj 2007.
- Bekendtgørelse om affald, nr. 48 af 13. januar 2010.
- Bekendtgørelse om indretning, etablering og drift af olietanke, rørsystemer og pipelines (Olietankbekendtgørelsen), nr. 259 af 23. marts 2010.

3.2 Offentlighed

Ansøgningen om miljøgodkendelse har været offentliggjort i ugeaviserne i Ringkøbing-Skjern Kommune den 7. juli 2009. Der er ikke indkommet bemærkninger i forbindelse med offentliggørelsen.

Udkastet til miljøgodkendelsen har været i 6 ugers høring hos ansøger, konsulent og naboer fra 14-04-2010 til 28-05-2010 (ved kontortidens ophør), hvor der ikke er indkommet bemærkninger til det ansøgte.

Afgørelse om miljøgodkendelse vil blive offentliggjort tirsdag og onsdag den 8. og 9. juni 2010 ved annoncering i Ugeaviserne i Ringkøbing-Skjern Kommune.

3.3 Klagevejledning

I henhold til Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug kapitel 7, kan der klages over miljøgodkendelsen af ansøgeren, Miljøministeriet samt enhver, der må antages at have en individuel væsentlig interesse i sagens udfald. Der kan desuden klages af visse myndigheder og organisationer, der er angivet i lovens § 85-87.

Ved klage kan Miljøklagenævnet bestemme, at klagen har opsættende virkning på udnyttelsen. Udnyttelse af miljøgodkendelsen i klageperioden og imens eventuel klage behandles sker på eget ansvar.

Eventuel klage skal sendes til Ringkøbing-Skjern Kommune, Miljø og Natur, Kjærgaardsvej 8, 6950 Ringkøbing. Klagen vil herfra blive sendt videre til Miljøklagenævnet, Rentemestervej 8, 2400 København NV, der er klagemyndighed.

Ansøgeren vil få besked, hvis andre klager over afgørelsen. Klagefristen er 4 uger og regnes fra datoen for offentliggørelsen og udløber den 7. juli 2010, ved kontortidens ophør.

Ønskes afgørelsen prøvet ved domstolene, skal søgsmål ifølge § 90 i Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug være anlagt inden 6 måneder efter, at sagen er offentliggjort.

3.4 Udnyttelse

Miljøgodkendelsen bortfalder, såfremt den ikke er udnyttet inden 2 år fra meddelelse af miljøgodkendelsen, jævnfør vilkår 2.

Hvis miljøgodkendelsen ikke har været helt eller delvis udnyttet i 3 på hinanden følgende år, bortfalder den del af miljøgodkendelsen, som ikke har været udnyttet i de seneste 3 år.

Med denne miljøgodkendelse følger 8 års retsbeskyttelse. Vilkårene kan dog til enhver tid ændres efter reglerne i Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug § 40, stk. 2.

Husdyrbrugets miljøgodkendelse skal, jf. § 17 i Bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug regelmæssigt og mindst hvert 10. år tages op til revurdering. Den første revurdering skal dog foretages senest, når der er forløbet 8 år. Første revurdering vil derfor blive påbegyndt i 2018.

På vegne af Teknik- og Miljøudvalget

Jakob Bisgaard
Fagchef
Miljø og Natur, Landbrug
Ringkøbing-Skjern Kommune

Anne-Marie Svendsen
Faglig Koordinator
Miljø og Natur, Landbrug
Ringkøbing-Skjern Kommune

Kopi af udkast til miljøgodkendelse er sendt til:

Konsulent:

- Graakjaer Miljøcenter, Lone Malm, e-mail: lkm@graakjaer.dk

Ejer af aftalearealer

- Lyne Potatis I /S v. Helge og Thomas Vestergaard, Nørhedevej 52, 6880 Tarm

Ejere af nærmeste eiendomme/arealer:

-

Kopi af miljøgodkendelsen er sendt til:

- Graakjaer Miljøcenter, Lone Malm, e-mail: lk@graakjaer.dk
- Det økologiske Råd, 2200 København N, e-mail: husdyr@ecocouncil.dk
- Dansk Ornitologisk Forening, e-mail: natur@dof.dk, ringkoebing@dof.dk
- Sundhedsstyrelsen, Lyseng Allé 1, 8270 Højbjerg, e-mail: midt@sst.dk
- Danmarks Fiskeriforening, Nordensvej 3, Taulov, 7000 Fredericia, e-mail: mail@dkfisk.dk
- Ferskvandsfiskeriforeningen for Danmark, Vormstrupvej 2, 7540 Haderup, e-mail: nb@ferskvandsfiskeriforeningen.dk
- Forbrugerrådet, Fiolstræde 17, 3, Postboks 2188, 1017 København K, e-mail: fbr@fbr.dk
- Danmarks Naturfredning, Masnæsøgade 20, 2100 København Ø, e-mail: dn@dn.dk
- Danmarks Naturfredningsforenings Lokalkomité for Ringkøbing-Skjern Kommune, e-mail: ringkoebing-skjern@dn.dk
- Danmarks Sportsfiskerforbund, Skyttevej 4, 7182 Bredsten, e-mail: jkt@sportsfiskerforbundet.dk
- Miljøcenter Ringkøbing, Holstebrovej 31, Rindum, 6950 Ringkøbing, e-mail: post@rin.mim.dk
- Friluftsrådet Midt-Vest, e-mail: midtvestjylland@friluftsradet.dk

Bilag 1. Miljøreddegørelse for miljøgodkendelsen

Oplysninger om husdyrbrugets indretning og drift stammer fra ansøgningen om miljøgodkendelse samt fra supplerende oplysninger indhentet efter modtagelsen af ansøgningen.

Der er ifølge ansøgningen anvendt beregningsgrundlaget 01-2009-A, version nr. 6, genberegnet og downloaded den 7. april 2010.

1.1 Ikke teknisk resumé

Produktion og arealer

Svineproduktion på Bjerregårdsvej 1, udvides fra de nuværende 8.750 slagtesvin (224,72 DE) til 17.500 slagtesvin (519,44 DE). Ejendommens gylle udbringes på arealer tilhørende Lyne Potatis I/S. Alle udbringningsarealerne ligger indenfor 9 km af Bjerregård, og fremgår af kortbilag. Der er indsendt en §16 ansøgning om arealgodkendelse på disse arealer.

Placering

Der bliver etableret en ny slagtesvinestald (ca. 2.000 m²) ved siden af den eksisterende slagtesvinestald med en forbindelsesgang imellem. Byggestil og byggemateriale holdes i den samme stil som den eksisterende slagtesvinestald, hvilket er frilagt søsten, stålplader i gavle og naturgrå tag af cement bølgeplader. Der etableres en ny gyllebeholder på 4.000 m³ ved siden af den eksisterende gyllebeholder, der har samme størrelse. Hele produktionsanlægget på Bjerregårdsvej 1 kommer til at ligge samlet. Der er eksisterende og opvokset beplantning omkring Bjerregård mod nord, syd og øst. Staldanlægget ligger i typisk landbrugslandskab og harmonerer med landskabet omkring.

Lugt

Da dyreholdet udvides fra 224,72 DE til 519,44 DE, vil der være en forøgelse af lugten fra anlægget. Den nærmeste nabo uden landbrugspligt ligger 381,40 m syd for staldanlæggets lugtcentrum. Genekriteriet til nærmeste nabo er overholdt med mere end 100 m. Resultatet af lugtberegningerne viser ligeledes at genekriterierne er overholdt med 1,2 gange geneafstanden til henholdsvis byzone og samlet bebyggelse.

Transporter til og fra ejendommen

Udvidelsen af produktionen på ejendommen vil bl.a. medføre at antallet af transporter øges fra ca. ca. 562 til 957 årligt. Transporten af gylle vil foregå forholdsvis intensivt i marts/april (afhængig af vejret), hvorfor der vil være en mindre belastning fra transporter i det daglige udenfor udspretningssæson. Idet transporterne primært kommer til at foregå udenfor tættere bebyggede områder vurderes det, at ændringen i antallet af transporter ikke vil give anledning til væsentlige gener.

Ammoniakbelastning og særlig værdifuld natur

Staldanlægget ligger mere end 2,6 km fra det EF-habitatområde, der er udpeget i området nord for ejendommen. Der er heller ikke udpeget ammoniakfølsomme områder, som er beskyttet efter §7 i Lov om miljøgodkendelse af husdyrbrug mv. inden for 1.000 m af staldanlægget (det nærmeste ligger 2,8 km fra staldanlægget). Der ligger nogle mindre §3 beskyttede naturområder inden for 1.000 m af staldanlægget. Det vurderes ikke at udvidelsen påvirker sårbare naturområder i væsentlig grad.

Næringsstoffer til vandmiljøet og grundvand

Er beskrevet i §16-ansøgning for Lyne Potatis I/S.

Andre miljøpåvirkninger

Produktionen overholder alle gældende normer for opbevaring og udbringning af gylle, håndtering af spildevand og affald, støjbelastning af omgivelser m.v.

BAT

Se BAT-redegørelsen

Alternative løsninger

Den eksisterende slagtesvinestald på Bjerregård er placeret således, at det virker mest naturligt at lægge en udvidelse i en separat stald ved siden af (nord).

Alternativt kunne den eksisterende stald forlænges mod vest, dette ville dog være uhensigtsmæssigt i forhold til arbejdsgangen og ligeledes ville det være mere synligt i landskabet.

For at kunne opfylde gylleopbevaringskapaciteten ansøges der om en gyllebeholder på 4.000 m³. Af hensyn til transporten til og fra gyllebeholder samt pumpning fra stalde, ønskes den placeret ved siden af den eksisterende gyllebeholder. En alternativ placering, der har været overvejet, er en placering i åbent land.

I forhold til placering af stalden er det bedste alternativ valgt, da det både tager hensyn til nærmeste nabo, arbejdsflowet samt at det harmonerer med landskabet.

0-alternativ

0-alternativet vil betyde at den nuværende drift fortsætter, indtil produktionsapparatet er slidt ned. Der vil som følge heraf ikke blive foretaget investeringer eller forbedringer.

1.2 Oplysninger omkring anlægget og ejendommen

Lokalisering og Landskab

Bygningsmæssigt er der tale om et byggeri af en enkelt stald; en slagtesvinestald på ca. 2.000 m². Den bygges nord for den eksisterende stald og disse forbindes med en gang, således at slagtesvin drives fra den nye stald til udleveringen i den eksisterende stald.

Bygningerne har en højde på ca. 6,5 m og en taghældning på 15°. Desuden etableres en gyllebeholder på 4.000 m³ med fast overdækning, hvilket vil betyde at gyllebeholdernes samlede højde vil være omtrent som stalden (ca. 7 m).

Byggeriet vil blive opført i samme materialer som det eksisterende staldanlæg (ydervæg: Frilagt søsten, gavl: antracitfarvede stålplader, tag: naturgrå cement bølgeplade).

Det udvidede produktionsanlæg på ejendommen Bjerregårdsvej 1, er beliggende ca. 1.400 m nordøst for Sdr. Virum, som er den nærmeste landsby i området.

Der er tale om et fladt landskab, præget af mindre landbrugsejendomme med spredt landbrugsbebyggelse samt landsbyen Sdr. Virum og Hermandsgårde, der er en mindre samling af landbrugsejendomme. Nogle markskel er markeret med levende hegn de fleste ejendomme er omkranset af læhegn og træer. Ejendommen er omkranset af opvokset læhegn og landbrugsjord. Læhegnet ud mod Bjerregårdsvej bibeholdes.

Beskyttede naturområder (§3): Der ligger indenfor en afstand på 1.000 m af ejendommen et større mose- og engområde, 2 hedeområder samt nogle mindre søer.

Generelle afstandskrav

Afstande fra nyt staldanlæg og ny gyllebeholder til:

❖ Har ingen drikkevandsboring	(min. 25 m)
❖ Markboring 25-47 m	(min. 25 m)
❖ Almene vandforsyningsanlæg >50 m	(min. 50 m)
❖ Sø (nærmeste §3) ca. 230 m vest for	(min. 15 m)
❖ Vandløb ca. 480 m nord for	(min. 15 m)
❖ Markdræn ca. 20 m	(min. 15 m)
❖ Offentlig vej 100-150 m	(min. 15 m)
❖ Levnedsvirksomhed > 1.000 m	(min. 25 m)
❖ Beboelse på samme ejendom 100-150 m	(min. 15 m)
❖ Naboskel ca.150 m	(min. 30 m)
❖ Nabobeboelse ca.235 m	(min. 50 m)

Alle afstandskrav til vandforsyning, vej og naboskel mv. i henhold til § 8 i Lov om miljøgodkendelse mv. af husdyrbrug, er overholdt.

Landskabelige hensyn

Husdyrbrugets projekterede anlæg ligger udenfor skov- og kirkebyggelinjer, fredninger, strand- klit-, sø- å- og fortidsmindebeskyttelseslinjer.

Det vurderes, at udvidelsen ikke vil forringe de landskabelige-, kulturhistoriske-, naturmæssige-, geologiske- eller rekreative værdier i området, da udvidelsen af staldanlægget ligger i sammenhæng med og skjult af den eksisterende bygningsmasse. Desuden ligger staldanlægget i et typisk landbrugsområde. Den nye gyllebeholder placeres mellem den nye stald og den eksisterende gyllebeholder. Den kommer til at ligge tæt på transportvejen for gylle, ud mod

Bjerregårdsvej. Den eksisterende gyllebeholder er delvis synlig fra vejen, den nye gyllebeholder vil være mere synlig, da den overdækkes og dermed bliver højere. Den nye stald og overdækkede gyllebeholdere vurderes ikke at ændre det landskabelige indtryk væsentligt. Der er desuden eksisterende og opvokset læhegn omkring ejendomme, således at bygninger og beholdere falder godt ind i landskabet.

Energi og Vandforbrug

Elektricitet anvendes til foderanlæg, ventilation, drift af gyllekøling samt belysning i stalde, kontor og i beboelse. Bedriftens årlige elforbrug til gårdens drift forventes at stige med ca. 100% fra 105.000 kWh/år til 210.000 kWh/år efter udvidelsen. Energiforbruget er beregnet ud fra normtal.

For at reducere energiforbruget anvendes der lavenergibelysning de steder i staldene, hvor det er muligt. Udendørs er der anvendt lavenergibelysning og der opsættes sensorer, så belysningen er behovsstyret. Staldbelysningen rengøres efter hvert hold, så nytteværdien af belysningen er optimal ift. energiforbruget. Ventilation rengøres også i forbindelse med holdskift og serviceres efter aftale med leverandøren, således at der ikke bruges unødigt meget strøm. Staldene opvarmes som udgangspunkt ikke, da dyrene selv producerer tilstrækkelig varme. Der vil dog af hensyn til dyrevelfærd være en kortvarig opvarmning af staldsektionen med varmekanon før indsættelse af 30 kg grise.

Stalden forsynes af vand fra Lønborg vandværk. Bedriftens årlige vandforbrug, beregnet ud fra nøgletal, forventes at stige fra ca. 7.000 m³/år til 15.000 m³/år efter udvidelsen, hvilket svarer til en forøgelse på ca. 114 %. Der er indregnet ekstra vandforbrug til vådfoder.

Overbrusningsanlægget anvendes til adfærdsregulering ved indsættelse af slagtesvin i stalden, således at gødeområdet markeres. Derudover er overbrusningen temperaturstyret, bliver temperaturen for høj kører anlægget i få minutter med bestemte intervaller. Ved rengøring sættes staldene i blød vha. iblødsætningsventiler, der lægges sæbe ud og derefter foregår rengøringen med højtryksrensere, denne rengøringsmetode sikrer et lavt vandforbrug. Under det daglige arbejde i stalden laves visuel kontrol af om der er utætheder eller andet spild af vand. Alle lækager repareres så vidt muligt med det samme. Drikkevandventiler over vådfoderkrybben sikrer ligeledes et meget lavt drikkevandsspild.

Energibesparende foranstaltninger

Se BAT-redegørelsen

Vandbesparende foranstaltninger

Se BAT-redegørelsen

Døde dyr

Se afsnit: Fast affald

Fast affald

Der er ikke markdrift fra ejendommen og dermed heller ikke pesticidrester/-affald.

Spildolie, oliefiltre, akkumulatorer og batterier forekommer ikke på ejendommen, da alt materiel serviceres af autoriseret firma eller på værksted.

Brændbart affald vil blive opsamlet og bortskaffes til kommunal genbrugsplads. Klinisk risikoaffald i form af medicinglas og rester samt kanyler afleveres til dyrlægen efter endt medicinering. Opbevares i teknikrummet i foderladen. Tom

medicinemballage kommes i dagrenovation. Døde dyr afhentes 1 gang ugentligt samt ved yderligere tilkald. Døde dyr opbevares under kappe.

	Opbevaring	Bortskaffelse
Døde dyr	Døde dyr opbevares under kadaverkappe. Se tegningsmaterialet i bilag	DAKA
Plast, papir, nylonsække o. a. brændbart.	Affaldsbeholder foderlade	Kommunal modtageplads for farligt affald.
Tom dyrlægeaffald	-	Dagrenovation
Dæk	Maskinhus	Kommunal modtageplads for farligt affald.
Lysstofrør/glas	Tønde maskinhus	Kommunal modtageplads for farligt affald.
Spraydåser	Teknikrum i foderlade	Kommunal modtageplads for farligt affald.
Jern	Maskinhus	Skrøthandler
Kemikalier	Teknikrum i foderlade	Kommunal modtagestation for farligt affald.
Husholdningsaffald	I affaldsbeholder ved stuehus	Offentlig renovation

Olie- og kemikalieaffald

Se afsnit: Fast affald

Management

Se BAT-redegørelse

Egenkontrol

For at kunne dokumentere at miljøgodkendelsen overholdes er følgende til rådighed på kommunens forlangende:

- Opgørelse over foderforbrug
- E-kontrol
- Ajourført beredskabsplan
- CHR-registreringer
- Registrering af årligt forbrug af el
- Registrering af antal driftstimer for varmepumpen af gyllekølingsanlægget

Spildevand

Spildevand fra produktionen udgøres ifølge normtal af vand fra rengøring af stalde samt en mindre mængde drikkevandsspild, i alt ca. 963 m³/år ved den nuværende produktion og forventes at udgøre 1925 m³/år efter udvidelsen. Spildevandet ledes til gyllebeholder. Alt tagvand og overfladevand fra befæstede arealer ledes til markdræn.

Der er ingen vaskeplads på ejendommen, da markdrift foregår fra en anden ejendom.

Sanitetsspildevand fra staldene ledes til trixtank og videre til nedsivning.

Husholdnings- og sanitetsspildevand fra beboelse ledes til septiktank placeret ved beboelsen.

Transport

Nedenstående tabel viser skønnede transporter. Det skal bemærkes, antal og kapacitet pr. læs ikke er bindende.

Transporter	Før udvidelsen	Efter udvidelsen	Tidsrum
Foder	70 pr. år	140 pr. år	7-16
Gylle	Ca. 150 pr. år	Ca. 300 pr. år	7-16
Døde dyr	104 pr. år	104 pr. år	6-16
Levering af dyr	50 pr. år	100 pr. år	7-16
Afhentning af dyr	60 pr. år	120 pr. år	5-17
Brændstof (diesel)	-	-	-
Gødning/såsæd til og fra lager	14 pr. år	14. pr. år	7-16
Diverse fragtmænd / renovation	50 pr. år	50 pr. år	6-17

Udvidelsen af produktionen på ejendommen vil bl.a. medføre at antallet af transporter øges fra ca. 498 til 828 årligt. I forholdt til transport af gylle køres der oftest 25-35 ton pr. læs. Der er valgt de mest hensigtsmæssige transportveje for produkter til og fra gården.

Transport af gylle til udbringning på markerne, vil hovedsageligt foregå ad de veje, der er indtegnet på nedenstående kort.

De anførte transportveje for gylle til markerne medfører forholdsvist få gener for områdets beboere, idet der kun til enkelte marker køres gennem landsbyer.

Risici

Beredskabsplanen og den tilhørende oversigtstegning beskriver, hvordan medarbejdere og ejer skal handle i tilfælde af en række kritiske situationer. Se bilaget.

Ventilationsanlægget har nødopluk, som ved strømsvigt eller ventilationssvigt lukker alle spjæld op. Der er koblet sirene samt alarmopkald til mobiltelefoner, som reagerer ved svigt.

Ved foderstop alarmeres flere mobiltelefoner, så driftsstoppet hurtigt kan udbedres.

Foderblandinger vælges i samarbejde med fodringskonsulent for at sikre at dyrene får det korrekte foder. Det kontrolleres visuelt ved modtagelse af foderet at blandingen ser korrekt ud. Anlægget sikrer, at der ikke fodres med en blanding med for højt tørstofindhold.

Læk på vandrør vil hurtig opdages, da alle rør er synlige og man ville ligeledes kunne observere at gyllekummen fyldes.

Gylleopbevaringen foregår i en betongyllebeholder uden spjæld og pumpe, etableret efter gældende forskrifter, hvilket betyder at den er modstandsdygtig overfor mekaniske, termiske og kemiske påvirkninger og beholderens bund og vægge er tætte.

Fyldning af gyllebeholderen sker ved at staldenes træk og slip system anvendes og gyllen udsluses fra staldene til fortank, hvorefter der pumpes videre til gyllebeholder. Udslusning og pumpning sker manuelt og der er ikke risiko for gylleudslip i denne arbejdsgang.

Tømning af gyllebeholderen foregår ved at tanken først omrøres og derefter suges gyllen op af gyllevognen. Der er ikke fast gyllepumpe på gyllebeholderen, hvilket nedsætter risikoen for udslip af gylle.

En eventuel sprængning af gyllebeholderne vil betyde, at gyllen vil blive liggende omkring gyllebeholderen. Herfra vil gyllen kunne pumpes op ved at grave et hul og/eller opdæmme med jord. Gylle vil ikke kunne løbe i markboring, da den ligger højt og gyllen vil heller ikke kunne løbe til noget vandløb.

Støjklilder

Ejendommens støjklilder er hovedsageligt kompressor, højtryksrenser, ventilationsanlæg, brug af traktor, læsning af dyr og transporter til/fra ejendommen. Ventilationsanlæg er stationære og kører altid. Alle andre støjklilder er periodiske.

Brugen af traktor vil normalt begrænses til at foregå i dagtimerne, dog må der påregnes sæsonbestemt arbejde der går udover dagtimerne. Transporter til og fra ejendommen samt læsning af dyr foregår ligeledes primært mellem 5-17.

Alle stationære støjkloder er placeret inde i bygningerne, hvilket betyder at der ikke er anlæg, der forårsager støjgener i naboskel.

Der er ingen blæsning eller sugning af korn. Foderladen er isoleret og lukket, således at der ikke kommer støj herfra. Såfremt blandedanlægget bruges vil dette ikke øge støj til omgivelserne.

Skadedyr

Ejendommens skadedyrsbekæmpelse af rotter og mosegrise sker i henhold til Statens Skadedyrlaboratoriums retningslinier. Der er aftale med professionelt bekæmpelsesfirma om løbende bekæmpelse af rotter, ligesom der ved synligt skadedyrsangreb straks tages kontakt til dette firma om en ekstra indsats.

Foderet opbevares i foderladen, hvor der holdes rent både indenfor og omkring bygningen for ikke at tiltrække skadedyr. Porten holdes så vidt muligt lukket. Arealerne omkring ejendommen holdes rene og ryddelige. Døde dyr opbevares under kadaverkappe og fjernes hyppigt.

Det har hidtil ikke været nødvendigt at bekæmpe fluer pga. staldsystemet med spalter og udsugning af gylle. Men såfremt det anses for nødvendigt vil fluer blive bekæmpet ved at anvende rovfluer/gyllefluer.

Kemikalier

Se afsnit Fast affald

Foderopbevaring

Bedriften modtager færdigblandet foder, der tippes af i foderladen. I foderladen er placeret 6 stk. indendørs fodersiloer med en kapacitet på 15-20 ton i hver silo. Foderet opblandes med vand. Der fodres med 2 forskellige foderblandinger (fasefodring) til hhv. 30-60 kg og 60-110 kg. Der er etableret blandedanlæg i foderladen, så der vil være mulighed for selv at blande foder, såfremt det ønskes.

Mængden af foder stiger fra ca. 1.700 ton/år til ca. 3.700 ton/år efter udvidelsen, beregnet ud fra normtal.

Der vil ikke være støjbelastning fra denne proces, da foderladen er isoleret og porten normalt vil være lukket.

Der er ikke ensilage og anvendes ikke ensilage på ejendommen.

Lysforhold

Staldene er etableret med mange staldvinduer, så der er en del dagslys. Arbejdslys skal manuelt aktiveres og er som regel tændt 1½-2 timer 4 gange dagligt ved fodring.

Udendørs er der lys ved foderlade, personaleindgang samt ved udleveringen. Lyset vil ikke være generende for naboer eller trafikanter. Der vil ikke blive etableret udendørs belysning på den nye staldbygning.

Foranstaltninger ved ophør af produktion

I forbindelse med et eventuelt ophør af husdyrproduktionen vil stalde, gyllekanaler, foderlade og maskinhus blive tømt og rengjort. Desuden vil ejendommen bygninger blive vedligeholdt, således at ejendommen ikke forfalder. Ved ophør vil ejendommen så vidt det er muligt blive solgt til som landbrugsvirksomhed.

1.3 Oplysninger om staldanlæg og besætning

Generelt

- ❖ Staldsystemet er delvist spaltegulv med 25-49% fast gulv i den eksisterende slagtesvinestald. I den nye slagtesvinestald etableres der ligeledes delvist spaltegulv med mere end 25% fast gulv.
- ❖ Gyllekanalerne er almindelige kummer med en dybde på 40 cm.
- ❖ Gyllen udsluses fra stier, når de tømmes og rengøres. Der vil derfor være udslusning hver eller hver anden uge. Der pumpes samtidig fra fortank til lager i gyllebeholderen. Selve udslusningen vha. træk og slip og pumpning til gyllebeholder tager maksimalt en time pr. gang. Rågyllen udbringes senere på udbringningsarealerne.
- ❖ Der foretages overbrusning af spalteareal til markering af søle- og gødeområde i begge slagtesvinestalde. Overbrusningsanlægget anvendes til køling af dyrene i varme sommermåneder, hvor det kører i dagtimerne, overbrusningsintervallet er temperaturstyret og indstilles af leverandøren af anlægget.
- ❖ Der anvendes færdige foderblandinger. Foderet males ned i vådfodringstanken og fordeles via en enkelt foderstreng. Der er blandeanlæg på ejendommen, hvis man på et tidspunkt ønsker selv at blande foderet.
- ❖ Drikkevand er etableret med bideventiler over krybben, hvilket betyder at spild blandes med foderet og dermed er der reelt intet drikkevandsspild.
- ❖ Rengøring af stalde foretages 4 gange årligt ved iblødsætning og efterfølgende højtryksrensning.
- ❖ Anvendt BAT
Der etableres overbrusning i alle nye staldafsnit, dette sænker temperaturen og styre gødeadfærden, hvilket formindsker ammoniakfordampningen. Der er delvist fast gulv i den nye stald, hvilket mindsker ammoniakfordampningen. Der etableres gyllekøling i en mindre del af staldanlægget, hvilket reducerer ammoniakfordampningen samt betyder at oliefyret nedlægges. Drikkevandsventiler er placeret over fodertruget, hvilket mindsker vandspild. Foderet tilpasses og indholdet af råprotein reduceres, således at der ikke sker en overforsyning af næringsstoffer, som vil ende i gyllen som uudnyttede næringsstoffer. Reduktion af råprotein betyder en reduktion af ammoniakfordampning fra staldanlægget. Der foretages fasefodring.

Ventilation

De eksisterende stalde er etableret med combi-diffus undertryksventilation. Antal afkast ses af det samlede tegningsmateriale i bilaget. Den maksimale ydelse er ca. 10.000 m³/time i hvert enkelt afkast. Standard hastigheden i hvert afkast er for alle dyregrupper 3-12 m/s.

I den nye slagtesvinestald etableres ligeledes combi-diffus undertryksventilation. Antal afkast ses af det samlede tegningsmateriale i bilaget. I denne nye stald er den maksimale ydelse ca. 10.000 m³ pr. afkast. Standard hastigheden i hvert afkast er for alle dyregrupper 3-12 m/s.

Ventilationsanlæggene reguleres vha. frekvensstyring samt temperaturfølere. Frekvensstyring betyder, at der kun bruges lige netop den nødvendige mængde energi til at drive ventilationssystemet.

Fra al staldventilationen er der afkast på ca. 1 m over tagflade. Der er ikke hætte på ventilationsskorstenene, hvorved luften kastes mere lige op og dermed opnås en bedre luftopblanding.

Ventilatorerne er placeret nederst i hver enkelt ventilationsskakt, hvilket betyder at der ikke er støjbelastning herfra i naboskel. Ventilation og ventilatorskakter rengøres ca. 4 gange årligt, når en staldsektion tømmes og rengøres.

Der er etableret nødopluk i al ventilation samt alarmer med sirene og alarm til flere forskellige mobiltelefoner ved ventilationssvigt.

Det meste af året (70 % af tiden) kører ventilations anlægget på under 50% af max. kapacitet. På varme dage i sommerperioden kan anlægget i perioder komme op og køre max. kapacitet. Der køres på max. kapacitet under 10 % af driftstiden.

BAT: Minimering af energiforbrug til drift af ventilation ved frekvensstyring af alle ventilatorer. Dette giver et mindre energiforbrug når der ikke køres max. ventilation da denne type styring nedsætter omdrejningerne i stedet for at åbne spjæld. Rengøring, vedligeholdelse og eftersyn af ventilationsanlægget foretages systematisk og betyder at ventilationsanlægget kører optimalt.

Gyllekøling

Gyllekøling eksisterende stald

Gyllekøling er valgt som teknologi i en lille del af den eksisterende staldanlæg, da det kan erstatte oliefyr som varmekilde til beboelse og gulvvarme i kontor/bade-faciliteter. Der etableres to staldsektioner med gyllekøling i den eksisterende stald, da den mængde varme, der udvindes umiddelbart kan bruges. I disse sektioner reduceres ammoniakfordampningen med 20% på årsbasis.

To sektioner i den eksisterende stald er forberedt til gyllekøling og etableres derfor med dette. Gyllekummearealet er i disse sektioner i alt 365 m². Der opnås en ammoniakreduktion fra disse staldafsnit på 20% over et helt år (8760 timer).

For at opnå en reduktion på 20% skal køleeffekten i anlæggets køleeffekt være mindst 22 W/m². Den optagne køleeffekt beregnes til $22 \text{ W/m}^2 \times 365 \text{ m}^2 \text{ gyllekummeareal} = 8.030 \text{ W} = 8 \text{ kW}$

Varmepumpens størrelse er ikke valgt, men vælges der en varmepumpe med en køleeffekt på 20 kW vil overkapaciteten betyde, at pumpen ikke skal køre hele tiden. For en pumpe på 20 kW vil den faktiske driftstid være: $(8 \text{ kW} / 20 \text{ kW}) \times 8760 \text{ timer/år} = 3.504 \text{ timer/år}$. Vælges en mindre pumpe vil den faktiske driftstid stige.

Der vælges en pumpestørrelse og en driftstid, der som minimum reducerer ammoniakemissionen fra staldanlægget med 20% på årsbasis. På anlægget vil der være en driftstidsmåler, så antal driftstimer registreres.

Gyllekøling ny stald

I hele den nye stald etableres der også gyllekøling, men her fungerer den udelukkende som ammoniakreducerende teknologi og varmen vil ikke blive genanvendt. Der reduceres 20% ammoniak fra denne stald over et år.

For at opnå en reduktion på 20% skal køleeffekten i anlæggets køleeffekt være mindst 22 W/m². Den optagne køleeffekt beregnes til $22 \text{ W/m}^2 \times 1.200 \text{ m}^2 \text{ gyllekummeareal} = 26.400 \text{ W} = 26,4 \text{ kW}$

Varmepumpens størrelse er ikke valgt, men vælges der en varmepumpe med en køleeffekt på 40 kW vil overkapaciteten betyde, at pumpen ikke skal køre hele tiden. For en pumpe på 40 kW vil den faktiske driftstid være: $(26,4 \text{ kW} / 40 \text{ kW}) \times 8760 \text{ timer/år} = 5.782 \text{ timer/år}$. Vælges en mindre pumpe vil den faktiske driftstid stige.

Der vælges en pumpestørrelse og en driftstid, der som minimum reducerer ammoniakemissionen fra staldanlægget med 20% på årsbasis. På anlægget vil der være en driftstidsmåler, så antal driftstimer registreres.

Stald anlæg med dyr, Nudrift

Eksisterende slagtesvinstald

Kategori	Staldsystem	Antal årsdyr	Antal DE	Indgangs vægt (kg)	Udgangs vægt (kg)	Antal sti- pladser
Slagtesvin	Delvis spaltegulv, 25-49% fast gulv	8.750	224,72	30	102	2200

Staldanlæg med dyr, Ansøgt drift

Kategori	Staldsystem	Antal årsdyr	Antal DE	Indgangs vægt (kg)	Udgangs vægt (kg)	Antal sti- pladser
Eksisterende slagtesvinstald						
Slagtesvin	Delvis spaltegulv, 25-49% fast gulv	6.244	185,34	30	110	1570
Eksisterende stald slagtesvinstald med gyllekøling						
Slagtesvin	Delvis spaltegulv, 25-49% fast gulv	2.506	74,38	30	110	630
Ny slagtesvinstald med gyllekøling						
Slagtesvin	Delvis spaltegulv, 25-49% fast gulv	8.750	259,72	30	110	2200
I alt		17.500	519,44		-	4400

1.4 Oplysninger om opbevaringsanlæg

	Gyllebeholder 1		Gyllebeholder 2	
	Nudrift	Ansøgt	Nudrift	Ansøgt
Lagerandel flydende i procent	100	50	0	50
Lagerandel fast i procent	0	0	0	0
Lagertype	Flydende husdyrgødningslager	Flydende husdyrgødningslager	Flydende husdyrgødningslager	Flydende husdyrgødningslager
Opbevaringskapacitet	4000 tons	4000 tons	-	4000 tons
Fast overdækning	Nej	Ja	-	Ja

1.5 Beregninger på anlæg

Ammoniak

Generel ammoniakreduktion

Er det generelle krav om reduktion af ammoniaktab fra stald og lager opfyldt?	Ja
Eventuel yderligere nødvendig reduktion for at opfylde kravet	-1087,00 KgN
Emission fra stalde, der ikke er omfattet af det generelle krav	0,00 KgN
Emission fra stalde omfattet af kravet, men ingen ændring	2796,38 KgN
Emission fra stalde omfattet af kravet og med ændring	3178,18 KgN
Ammoniaktab fra lagre af flydende husdyrgødning	516,09 KgN
Ammoniaktab fra lagre af fast husdyr gødning	0,00 KgN

Individuel ammoniakreduktion

Samlede emission fra anlæg	6490,64 KgN/år
Meremission fra anlæg	2647,65 KgN/år
Højeste merdeposition i naturområdet	0,06 KgN/Ha

Lugt

Lugtgeneberegning

Staldafsnit	Område	Afstand til område	Placering 300-60 grader	Andre ejendomme med mere end 75 DE	Indgår staldafsnit i lugtberegning for område?
Eksisterende	Byzone	6748, 80m	Nej	0	Nej
Eksisterende slagtesvinestald	Samlet bebyggelse	1417, 73m	Ja	0	Nej
Eksisterende	Enkelt bolig	371,57m	Ja	0	Ja
Ny slagtesvinestald	Byzone	6740,87m	Nej	0	Nej
Ny slagtesvinestald	Samlet bebyggelse	1448, 89m	Ja	0	Nej
Ny slagtesvinestald	Enkelt bolig	395,69m	Ja	0	Ja
Slagtesvinesektioner med gyllekøling	Byzone	6775, 49m	Nej	0	Nej
Slagtesvinesektioner med gyllekøling	Samlet bebyggelse	1430, 06m	Nej	0	Nej
Slagtesvinesektioner med gyllekøling	Enkelt bolig	356,01m	Ja	0	Ja

Resultat af lugtgeneberegning

Områdetype	Beregningsmodel	Ukorrigeret geneafstand	Korrigeret geneafstand	Geneafstand, nudrift	Vægtet gennemsnitsafstand	Genekriterie overholdt?
Byzone	Ny	846, 06 m				Genekriterie overholdt. Ingen nabobeboelser/byzone indenfor 1,2 gange geneafstand.
Samlet bebyggelse	Ny	653,93 m				Genekriterie overholdt. Ingen nabobeboelser/byzone indenfor 1,2 gange geneafstand.
Enkelt bolig	Ny	330, 81 m	264, 64 m	151, 25 m	381, 40 m	Genekriterie overholdt. Korrigeret geneafstand kortere end vægtet gennemsnitsafstand.

1.6 Oplysninger omkring arealer

Grundlæggende arealinformationer

Alle arealer drives under et andet CVR. nr. og godkendes i en arealgodkendelse til
Nørhedevej 52, 6880 Tarm. Udbringningsarealerne fremgår af bilag 8.

1.7 Oplysninger om gødning

Gødningsregnskab (Nudrift)

Produceret gødningsmængde

Gødningstype	KgN	KgP	DE - Kvæg, Får, Geder	DE - Svin og andre dyr
Svinegylle	24181,07 KgN	4397,23 KgP	0,00 DE	224,72 DE

Tilført gødningsmængde

Ingen

Afsat gødningsmængde

Gødningstype	KgN	KgP	DE - Kvæg, Får, Geder	DE - Svin og andre dyr
Svinegylle	24181,07 KgN	4397,23 KgP	0,00 DE	224,72 DE

Modtager:

13 6893
Hemmet

Gødningsregnskab (ansøgt)

Produceret gødningsmængde

Gødningstype	KgN	KgP	DE - Kvæg, Får, Geder	DE - Svin og andre dyr
Svinegylle	52649,20 KgN	9005,77 KgP	0,00 DE	519,44 DE

Tilført gødningsmængde

Ingen

Afsat gødningsmængde

Gødningstype	KgN	KgP	DE - Kvæg, Får, Geder	DE - Svin og andre dyr
Svinegylle	52649,20 KgN	9005,77 KgP	0,00 DE	519,44 DE

Modtager: Nørhedevej 52

1.8 Opbevaringskapacitet

Erklæring vedr. tilstrækkelig opbevaringskapacitet til husdyrgødning

Undertegnede ejer indestår for rigtigheden af nedenstående oplysninger om den nuværende og ansøgte opbevaringskapacitet:

Ejer:

Adresse: **Bjerregårdsvej 1, 6893 Hemmet**

Kommune: **Ringkøbing-Skjern Kommune**

På baggrund af oplysninger fra ejer/forpagter om bedriften samt en faglig vurdering heraf og beregninger udført efter gældende normer og regler, attesterer undertegnede konsulent herved, at ejendommens opbevaringskapacitet efter udvidelsen er tilstrækkelig i henhold til gældende lov.

Beregning af produktion af gylle

	Ton pr. årsvin	Ton i alt
17.500 produceret slagtesvin	0,49	+ 8.575 t
Vand fra befæstede arealer		0 t
Fratrukket vand til beholder pga teltoverdækning		- 440 t
I alt		<u>8.135 t</u>

Opbevaringskapacitet af gylle

	Beholder str.	% af opbevaring
Gyllebeholder I	4.000 t	~ 50 %
Gyllebeholder II	4.000 t	~ 50 %
Fortank	25 t	-
I alt	<u>8.025 t</u>	<u>100%</u>

*Svarende til opbevaringskapacitet til 11,8 måneders produktion.
Herudover er der opbevaringskapacitet i gyllekanaler og fortanke.*

Beregningen er udført af: Lone Malm, Gråkjær Miljøcenter

Dato: 10. juni 2009

Underskrift/stempel:

 GRÅKJÆR MILJØCENTER
Hæstvej 46 - DK-8380 Trige - Tel. +45 4339 6384

Henvisninger: Bek 1695 af 12/12/2006: Bekendtgørelse om husdyrbrug og dyrehold for mere end 3 dyreenheder, husdyrgødning, ensilage m.v. Bek 690 af 17/07 2001: Bekendtgørelsen om jordbrugets anvendelse af gødning og om plantedække. DJF beretning nr. 36: Kvælstof, fosfor og kalium i husdyrgødning – normtal 2000

1.9 BAT-redegørelse (oplyst af ansøger)

Energibesparende foranstaltninger

Anvendt BAT

Der anvendes lavenergi lysstofrør i staldanlægget, hvor det er muligt. Udendørs vil der kun blive opsat belysning meget få steder, denne belysning bruges kun ved behov. Der etableres ikke belysning på den nye stald. Indendørs staldbelysning er tændt 1½-2 timer 4 gange dagligt. Lyset er slukket om natten. Staldbelysningen rengøres efter hvert hold, så nytteværdien af belysningen er optimal ift. energiforbruget.

Der er etableret temperaturstyret undertryksventilation som altid kun kører, med det minimale behov. Der er frekvensstyring på såvel eksisterende som ny ventilation, således at omdrejningerne nedsættes i stedet for at åbne spjæld – dette nedsætter energiforbruget, når anlægget kører med mindre end max. ventilation. Ventilatorer og rør rengøres ved holdskift, dette sikre at der ikke bruges unødigt meget energi pga. modstand fra støv og skidt.

Der anvendes primært færdigkøbt foder, hvorfor der ikke bruges strøm på foderblandingsanlæg.

Der er valgt at genvinde varme fra gyllen i 2 sektioner, da denne varme vil kunne anvendes til opvarmning af beboelse samt bl.a. gulvvarme i kontor/personalefaciliteter.

Fravalgt BAT

Der er ikke valgt naturlig ventilation, som ikke forbruger energi. Løsningen er fravalgt, da det ikke passer sammen med det valgte staldsystem samt forøget risiko for sygdomme i besætningen.

Vandbesparende foranstaltninger

Anvendt BAT

Vandbesparelser opnås ved at der er placeret bideventiler over vådfoderkrybben, så eventuelt spild opblandes med foderet og derved bruges.

Vandforbruget ved rengøring af stalde minimeres ved efter hvert hold, at i blødsætte staldene og derefter vaske med koldt vand i højtryksrenser. Dette er den mest vandbesparende metode.

For at minimere unødigt spild tjekkes ventiler og vandrør jævnligt for utætheder. Der vil være en visuel kontrol daglig, samt ved holdskifte, hvilket er muligt da alle rør er synlige. Eventuelle lækager repareres så vidt muligt med det samme.

Fravalgt BAT

Intet.

Management / egenkontrol

Anvendt BAT

Der anvendes et it-managementprogram hvor foder og dyr registreres. Dette opdateres månedligt.

Den jævnlige rengøring og visuelle kontrol sikre, at der ikke opstår ressourcspild. Rengøring i og omkring bygningerne og siloer foretages jævnligt, med henblik på at minimere risikoen for lugt og for at der ikke skal opstå uhygiejniske forhold.

Der bruges mindst mulig vand til overbrusning. Overbrusning bruges som køling af grisene de varmeste måneder af året (nedsætter ammoniakfordampning og energiforbrug til

ventilation). Overbrusning bruges ligeledes til adfærdsregulering ved indsættelse i stier samt ved optræk til tilsmudsning i en sti (nedsætter ammoniakfordampning). Der foretages daglige tjek og vedligeholdelse af anlægget.

Ventilations-/strømsvigtsalarmer afprøves minimum månedligt.

Døde grise bortskaffes ugentligt.

Affald transporteres ugentligt (i forbindelser med anden nødvendig kørsel) til en anden ejendom, hvorfra det bortskaffes. Der er for beboelsen aftale om ugentlig offentlig renovation.

Medarbejderne orienteres om miljøkravene til bedriften og er ligeledes orienteret om indholdet i beredskabsplanen, der ajourføres årligt eller når vigtige telefonnumre ændres.

Eventuelle medarbejdere uddannes og holdes ajour med nye krav og regler på regelmæssige personalemøder.

Vand- og energiforbrug opgøres årligt i forbindelse med regnskabet.

Fravalgt BAT
Intet.

Foder

Anvendt BAT

Foder, tilvækst, medicinering, dyr ind og dyr ud af ejendommen styres manuelt. Fodringen planlægges i samarbejde med en foderkonsulent, så der kun bruges nøjagtig den mængde foder og de mineraler dyrene har brug for. Således sker der ikke en overforsyning med foder, som vil ende i gyllen som uudnyttede næringsstoffer. Der føres mængdeopgørelse af medicinforbrug i samarbejde med en dyrlæge. Antal dyretransporter opgøres kvartalsvist fra CHR-registret og vejesejler (E-kontrol) skrives løbende over på lister. Ved modtagelse af foder gemmes indlægssedler.

Råprotein pr. foderenhed er reduceret. Dette betyder mindre ammoniakdannelse fra dyrene og dermed mindre ammoniakfordampning fra staldanlægget.

Der er standardfytase i foderet, hvilket betyder at fosforoptagelsen for dyrene er bedre og at der således ledes mindre mængder fosfor til det omgivne vandmiljø.

Fravalgt BAT
Intet

Staldindretning

Anvendt BAT

I den nye slagtesvinestald etableres der delvis spaltegulve (25-49 % fast gulv), overbrusning og almindelige gyllekanaler (40 cm) med træk og slip, hvor gyllen udsluses ved holdskift. Dette staldsystem har en reduceret ammoniakfordampningen i forhold til referencesystemet.

Der etableres gyllekøling i en mindre del af det eksisterende staldanlæg. Dette reducerer ammoniakfordampningen for disse to staldsektioner.

Der etableres desuden gyllekølingssystem i den nye slagtesvinestald. I denne stald anvendes teknologien udelukkende som ammoniakreducerede foranstaltning. Det undersøges dog løbende om der er mulighed for at anvende varmen, der afgives fra systemet. I første omgang vil varmen blive blæst direkte ud.

Fravalgt BAT

Der er set på andre teknologier som luftrensning og gylleforsuring. Begge teknologier er vurderet på pris i forhold til den mængde ammoniak der fjernes og begge teknologier er vurderet værende økonomisk uproportionalt.

Opbevaringsteknik

Anvendt BAT

Der etableres overdækning på den nye og den eksisterende gyllebeholder, hvilket reducerer ammoniak-emissionen fra staldanlægget. Gyllebeholderne er stabile beholdere, lavet af typegodkendt beton, der kan modstå mekaniske, termiske og kemiske påvirkninger. Beholdernes bund og vægge er tætte og beskyttet imod tæring. Der er ingen ventiler i gyllebeholderen. Gyllen røres kun lige før tømning af beholderen.

Gyllen suges op, hvorfor der ikke er mulighed for overløb.

Der foretages lovpligtigt eftersyn og vedligeholdelse.

Fravalgt BAT

Flydelag er ikke nødvendigt, da gyllebeholderen overdækkes.

Udbringning

Anvendt BAT

Der foretages udbringning fra ejendommen. Selve markdriften og dermed udbringning af gylle foregår i selskabet Lyne Potatis I/S, Nørhedevej 52. Der er indsendt en §16 ansøgning om arealgodkendelse på disse udbringningsarealer. BAT for udbringning fremgår af denne §16 ansøgning.

Bilag 2. Miljøvurdering for miljøgodkendelsen

2.1 Baggrund for miljøgodkendelsen

Med virkning fra 1. januar 2007 trådte nye regler for miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug i kraft.

De nye regler medfører, at der ikke længere skal udarbejdes VVM-redegørelse som følge af den ansøgte udvidelse af husdyrbruget, men at der i stedet skal udarbejdes en miljøgodkendelse efter §12 i Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug.

Der er tidligere (29.11.2006) meddelt VVM-screening til udvidelse af husdyrbruget fra 133,9 DE i kvæg til 250 DE i svin, svarende til 8750 slagtesvin (vægtinterval 30 kg – 102 kg, 2200 stipladser).

Ringkøbing-Skjern Kommune vurderer i det nedenstående miljø- og genepåvirkningen ved udvidelsen af husdyrbruget.

Der gøres hermed opmærksom på, at i de følgende afsnit anvendes forkortelsen ”§7 i loven”, hvilket henviser til §7 i lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug.

2.2 Generelle afstandskrav

De lovpligtige afstandskrav i §§6 og 8 i Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug er ifølge ansøgningens oplysninger overholdt.

Placeringsmæssigt er anlægget derfor ikke vurderet til at give væsentlige gener for omgivelserne eller væsentlig risiko for forurening.

2.3 Diverse vedr. gødning, staldanlæg og arealer

Opbevaringskapacitet

Kravet til de 9 måneders opbevaringskapacitet er overholdt ved udvidelsen. Husdyrbrugets opbevaringskapacitet svarer til 11,8 måneders opbevaring.

Gyllekøling

Der etableres gyllekøling i en del af den eksisterende slagtesvinestald og i hele den nye stald. Ansøgeren har oplyst at den eksisterende slagtesvinestald er af typen traditionelt gyllesystem med ca. 40 cm. dybe gyllekanaler. Der er stillet vilkår til køleeffekt og kapacitet af varmepumpen.

Arealer

Udbringningsarealerne til ejendommen godkendes i en særskilt §16 arealgodkendelse da arealerne drives under et andet CVR. nr. end anlægget på Bjerregårdsvej 1. Arealerne drives af markselskabet Lyne Potatis I/S, Nørhedevej 52, 6880 Tarm og der udarbejdes en §16 arealgodkendelse til Lyne Potatis I/S.

2.4 Ammoniak og Natur

Generelt krav om reduktion af ammoniak fra husdyrbrug

Husdyrbruget er omfattet af krav om reduktion af ammoniakemissionen fra stald og lager i forhold til bedste staldsystem med normtal 2005/2006 som udgangspunkt.

Reduktionskravet for husdyrbruget er 20 % dog med visse modifikationer jf. lovgivningen.

Ifølge ansøgningen er det lovpligtige reduktionskrav for ammoniak efter udvidelsen af husdyrbruget opfyldt.

Individuelt krav til ammoniakbelastning på ammoniakfølsomme naturområder

Beskyttelsen af naturområder mod ammoniakdeposition er rettet mod områder, der er omfattet af lovens § 7, og som betegnes som "særlige naturområder". Derudover har Ringkøbing-Skjern Kommune udpeget nogle naturområder, der også vurderes særlige ammoniakfølsomme (anden kvælstoffølsom natur), og disse skal beskyttes mod ammoniakdeposition på lige fod med § 7 naturområderne. Inden for såkaldte "bufferzoner" til disse naturområder må merbelastningen af ammoniak ikke overskride fastlagte beskyttelsesniveauer. Bufferzone I er inden for 0 - 300 m, og bufferzone II er inden for 300 - 1000 m, fra disse naturområder.

Husdyrbrugets stald og lager ligger uden for bufferzonerne I og II til naturområder omfattet af § 7 i loven samt anden kvælstoffølsom natur. Det nærmeste §7-område ligger 2,3 km nord for ejendommen.

§ 3-beskyttet natur – Naturbeskyttelsesloven

Spredt om ejendommen forekommer der arealer omfattet af Naturbeskyttelseslovens §3. Den §3 beskyttede natur er omfattet af et generelt forbud mod tilstandsændringer. Kommunen kan dog i helt særlige tilfælde dispensere fra dette forbud. Ferske enge og overdrev må dog anvendes som før Naturbeskyttelseslovens ikrafttræden i 1992. Driften af disse arealer må ikke intensiveres i forhold til driften før 1992, hvilket bl.a. indebærer, at ferske enge og overdrev højst må tilføres samme mængde gødning som i perioden op til 1992. På miljøportalen (<http://www.miljoportal.dk>) kan man finde §3 beskyttede naturområder. Der gøres opmærksom på at registreringerne kun er vejledende.

Ringkøbing-Skjern Kommune er allerede belastet med atmosfærisk kvælstof, der kan udgøre en trussel for den beskyttede natur. Denne belastning kaldes baggrundsbelastningen, og er ifølge Danmarks Miljøundersøgelser (DMU) i 2007 beregnet til 14 kg N/ha/år (www.dmu.dk/luft/luftforureningsmodeller/deposition/Danmark) i Ringkøbing-Skjern Kommune.

Kommunen har vurderet tilstanden og områdernes værdi som regionale og lokale naturområder i kommunens netværk af natur, samt eventuelle forekomster af fredede, rød- eller gullistede plante- eller dyrearter.

Ca. 250 m syd og 350 m syd-øst for ejendommen ligger 2 stk. §3-heder. Heden som ligger 250 m syd for ejendommen er C-målsat og den anden hede er ikke målsat. Tålegrænsen for hederne er 10-25 kg N/ha/år. Beregninger viser, at merdepositionen på de to heder vil være 0,4 og 0,3 kg N/ha/år, og at totaldepositionen vil være 0,96 og 0,79 kg N/ha/år. Det er Ringkøbing-Skjern kommunes vurdering, at ansøgte projekt ikke vil medføre væsentlige påvirkninger af de to heder, idet merbelastningerne ligger væsentligt under 1 kg N/ha/år, hvilket vurderes at være væsentlighedskriteriet for disse typer heder.

Øvrige §3-områder:

- Ca. 850 m syd for ejendommen ligger en C-målsat §3-mose
- Ca. 800 - 900 m. syd for ejendommen ligger et område med C-målsat §3-eng og §3-mose. C-målsat §3-eng-område i forbindelse med et vandløb
- Ca. 990 m syd-øst for ejendommen ligger et C-målsat §3-mose.
- Ca. 300 og 350 m syd-øst for ejendommen ligger 2 stk. §3-søer.

Ovennævnte områder er ikke særlig følsomme for ammoniak og vurderes til at være tilstrækkeligt beskyttet af det generelle reduktionskrav.

International natur

De internationale naturbeskyttelsesområder er en samlet betegnelse for EF-Habitatområder, EF-Fuglebeskyttelsesområder og Ramsarområder. Hvert internationalt naturbeskyttelsesområde består af et eller flere af disse udpegede områder.

Habitatområderne og Fuglebeskyttelsesområderne, der er udpeget på grundlag af EU's naturdirektiver, udgør tilsammen Natura 2000, der er et økologisk netværk af beskyttede områder i hele EU. Ramsarområderne er udpeget på grundlag af Ramsarkonventionen om beskyttelse af vigtige vådområder. Ramsarområderne ligger alle indenfor grænserne af fuglebeskyttelsesområder, og beskyttelsen er dækket ind af EU-beskyttelsen.

Direktiverne fastsætter et overordnet mål for at sikre eller genoprette en gunstig bevaringsstatus for naturtyper og dyre- og planterarter inden for de internationale naturbeskyttelsesområder. Danmark er forpligtet til at sikre, at der ikke sker en forringelse af status i de udpegede områder og til at iværksætte, hvad der er nødvendigt for at opnå de fastsatte mål.

Habitatdirektivet rummer også regler om at beskytte særlige arter, både i og udenfor Natura 2000-områder. Det er de såkaldte bilag IV-arter. Disse arter (flere padder, visse insekter, markfirben, odder, hasselmus m.fl.) må ikke få beskadiget deres yngle- eller rasteområder.

Målsætningen for Habitat- og Fuglebeskyttelsesområderne er at sikre eller genoprette gunstig bevaringsstatus for de arter og naturtyper, de er udpeget for. For Ramsarområder er målsætningen, at beskyttelsen fremmes.

En art anses for at have gunstig bevaringsstatus, når undersøgelser peger på, at arten på lang sigt vil opretholde sig selv som levedygtig bestand, samt artens udbredelsesområder sandsynligvis ikke er i tilbagegang.

Lønborg Hede

Ca. 2300 m nord for husdyrbrugets anlæg ligger habitatområdet Lønborg Hede (H 196).

Udpegningen til habitatområde er foretaget på grundlag af følgende naturtyper: indlandsklitter med lyng og revling, brunvandende søer og vandhuller, våde dværgbusksamfund med klokkelyng, tørre busk samfund (heder).

Selve heden kan i store træk skitseres, som en lavtliggende klokkelynghede med indslag af hedemose, kær, sø og å samt en højere liggende tør indlandshede. De topografiske forhold har begunstiget denne todeling af heden, idet heden indenfor kort afstand har en niveauforskel på op til 10-15 meter, således at den tørre hede nærmest fremstår som et plateau. På den fugtige del af heden er der egentlige søer. Igennem en af søerne (Bredkær) løber Stygbæk å.

Lidt over halvdelen af området er fredet af Lønborg Hede fredningen, der har til formål at beskytte områdets enestående hedekærsområder med store klokkelyngarealer begunstiget af de specielle atlantiske klimaforhold i området.

De primære trusler imod områdets status er næringsstofbelastning fra luften, unaturlige vandstandsforhold (dræning og vandindvinding), tilgroning med høje stauder og træer samt ikke-hjemmehørende arter.

Tålegrænsen for Lønborg Hede er på 10-20 kg N/ha/år, og baggrundsbelastning i området er på 14 kg N.

Lønborg heden er ligeledes det nærmeste §7-område til husdyrbruget og ifølge ansøgningen er merdepositionen på heden 0,06 kg N/ha/år. Set i forhold til hedens

tålegrænse og baggrundsbelastning for området, vurderer Ringkøbing-Skjern Kommune at ammoniakemissionen fra husdyrbruget ikke vil medføre væsentlig påvirkninger af Lønborg Hede.

Ringkøbing Fjord

EF-habitatområdet / EF-fuglebeskyttelsesområdet / Ramsarområdet Ringkøbing Fjord ligger ca. 7,5 km fra anlægget.

Størstedelen af Ringkøbing Fjord, nærmere bestemt området syd for en linje mellem Ringkøbing og Hvide Sande inkl. den yderste del af Skjern Å, er udpeget til EF-habitatområde (H61, H62), EF-fuglebeskyttelsesområde (F43) og Ramsarområde, (R2).

Området er karakteriseret af den store lavvandede brakvandsfjord og de tilhørende strandengsarealer, hvoraf nogle er græssede af kreaturer og andre ligger som urørt rørskov. På vestsiden af fjorden ligger rækken af klitter som afgrænser fjorden fra Vesterhavet. Her findes en flot mosaik af grøn og grå klit blandet med klithede og fugtige klitlavninger. Fjorden har forbindelse til Vesterhavet gennem slusen ved Hvide Sande. I den østlige del af Ringkøbing Fjord ligger den ofte oversvømmede ø, Klægbanken, der er bevokset med tagrør, samt strandsump- og strandengplanter. På fjordens østside har Skjern Å sit udløb.

Udpegningen som EF-Fuglebeskyttelsesområde er fortrinsvis sket på grundlag af forekomsten af visse yngle- og trækfugle. Udpegningen som EF-Habitatområde er sket på grundlag af arterne havlampret, flodlampret, majsild, stavsild, laks, odder og vandplanten vandranke. Ringkøbing Fjord er også udpeget som kystlagune, der er en prioriteret naturtype, og på grundlag af en række andre ikke prioriteret naturtyper såsom kystklitter og flodmundinger. Dele af Ringkøbing Fjord er endvidere fredet som naturreservat.

Målsætningen for Ringkøbing Fjord er, at der i fjorden skal være et alsidigt plante- og dyreliv upåvirket eller kun svagt påvirket af kulturbetingede faktorer, som næringsstoffer og miljøfarlige stoffer. Der skal være et udbredt plantedække til mindst 1,5 - 2 meters dybde, en gennemsnitlig sommersigt dybde på mindst 1,5 - 2 meter og et varieret dyreliv tilpasset saltholdighedsforholdene i fjorden. Endvidere er målsætningen, at der kun undtagelsesvis må forekomme masseopblomstringer af mikroalger eller makroalger, som søsalat og trådalger. Endeligt er det målsætningen, at vandstanden i fjorden skal være mellem 0,00 meter til 0,25 meter i forhold til DVR 90.

De miljømæssige målsætninger var i 2005 ikke opfyldt som følge af for store udledninger af næringsstoffer til fjorden, men fjorden er under stadig forandring som følge af ændret saltholdighed og reduceret næringsstofbelastning.

Ifølge de foreløbige udmeldinger fra Miljøministeriet vedrørende Vandplanerne er opgaven med at sikre mål opfyldelse for Ringkøbing Fjord især betinget af supplerende indsats, der reducerer tilførslen af næringsstoffer. Det drejer sig først og fremmest om den vandbårne tilførsel af næringsstoffer. Der er især behov for en indsats der reducerer næringsstofftilførslerne fra landbrugsdriften. Foranstaltninger til mindskelse af påvirkningen fra miljøfarlige stoffer fra bl.a. skibstrafik men evt. også husholdninger og erhverv er også et fokusområde i forhold til målsætningsopfyldelse. Hertil kommer eventuelt foranstaltninger, der reducerer den direkte påvirkning af fauna fra bl.a. fiskeri. Mål opfyldelse kræver også, at vandgennemstrømningen i slusen bliver håndteret efter fastlagte retningslinier af hensyn til fjordens økologi. Trusler for områdets klitlavninger og rigkær er næringsbelastningen fra luften samt unaturlige vandstandsforhold (pga. grøftning og dræning) i de fugtige dele af områderne. Tilgroning med træer og buske udgør en trussel for klitlavningerne, rigkærene, strandengene og den grå klit.

EF-habitatområdet / EF-fuglebeskyttelsesområdet / Ramsarområdet Ringkøbing Fjord ligger ca. 7,5 km afstand fra husdyrbruget og det vurderes, på grund af den lange afstand, at der ikke vil være en væsentlig påvirkning af ammoniak-emission fra husdyrbruget på Ringkøbing Fjord.

Der er ikke lavet en vurdering ifm. fosfor- og nitratudvaskning, som følge af udspreddning af husdyrgødning. Dette foretages i en §16-godkendelsen hvor alle arealer godkendes.

Bilag IV-arter:

I henhold til habitatdirektivets artikel 12 må der ikke gives tilladelse til aktiviteter, der kan beskadige eller ødelægge Bilag IV-arters yngle- eller rasteområder.

Følgende arter kan tænkes at forekomme i Ringkøbing-Skjern kommune: småflagermus, markfirben, odder, spidssnudet frø og strandtudse.

Arterne forekommer næppe på husdyrbruget, men nedenstående arter kan muligvis findes i habitater i nærheden af husdyrbruget:

- Småflagermus: Ud fra småflagermus' levevis vurderes det, at de ikke påvirkes negativt af husdyrbruget og driften af dette.
- Odder: kan forekomme i nærområdet i tilknytning til vandløb, sø eller fjord, men er med sin levevis næppe truet af husdyrbruget og driften af dette.
- Markfirben: er udbredt i store dele af landet, men trues næppe af husdyrbruget og driften af dette.
- Spidssnudet frø: kan forekomme i nærområdets vandhuller og fugtige arealer. Der foreligger dog ingen aktuelle registreringer. Padder påvirkes negativt når vandmiljøerne næringsstofberiges eller ændre karakter.
- Visse vandtilknyttede insekter: kan være tilknyttet nærområdets vandhuller og fugtige arealer. Der foreligger dog ingen aktuelle registreringer. Disse påvirkes negativt når vandmiljøerne næringsstofberiges eller gror til.

Alle padder er fredede og for at tilgodese vandhullernes fremtidige kvalitet som leve- og ynglested for padder, bør gødskning og sprøjtning ved vandhullerne begrænses. Der bør derfor holdes en gødsknings- og sprøjtefri zone på mindst 10-20 m til vandhullerne.

På grundlag af den nuværende viden vurderes det, at husdyrbruget og driften af dette ikke vil medføre negativ påvirkning af Bilag IV-arter.

Samlet vurdering

Danmarks Miljøundersøgelser (DMU) har rådgivet om det faglige grundlag til fastsættelsen af beskyttelsesniveauet for ammoniak i husdyrlovgivningen. Det er således ifølge Miljøstyrelsen kun helt undtagelsesvist nødvendigt at stille yderligere, skærpede krav i forhold til ammoniak. Miljøministeriet har endvidere oplyst i brev af 28. maj 2008, at for så vidt hvad angår kumulation, er det håndteret, dels ved at grænsen for merbelastning med ammoniak skærpes markant, hvis der er flere husdyrbrug med produktion større end 75 DE i nærheden, samt dels ved det generelle ammoniakreduktionskrav gældende for alle større husdyrbrug der miljøgodkendes.

Der er i miljøgodkendelsen stillet ammoniakrelaterede BAT vilkår. På sigt vil udstedelsen af miljøgodkendelser til landets større husdyrbrug på baggrund af de generelle reduktionskrav og de ammoniakrelaterede vilkår bidrage til at nedbringe ammoniakbelastningen.

Ringkøbing-Skjern Kommune har ikke en yderligere/nyere viden end den der ligger til grund for gældende lovgivning, udmeldinger fra Miljøstyrelsen og de stillede vilkår i miljøgodkendelsen.

Kommunen vurderer, at hvis husdyrbruget drives som angivet i ansøgningen, efter gældende lovgivning samt efter miljøgodkendelsens vilkår, vil husdyrbruget ikke medføre en væsentlig ammoniakpåvirkning af beskyttede naturområder.

Det er dermed Ringkøbing-Skjern Kommunes vurdering, at der ikke er særlige forhold, som kan begrunde en yderligere skærpelse af de generelle beskyttelsesniveauer i husdyrloven.

Naturområder omfattet af §7 i loven, som ligger mere end 1000 m fra stald og lager samt alle øvrige § 3-naturområder og international naturområder, er som udgangspunkt tilstrækkelig beskyttet mod ammoniakdeposition af det generelle reduktionskrav gældende for husdyrbruget.

Vurderingen tager udgangspunkt i naturtypernes tålegrænser, merbelastnings og totalbelastnings størrelse, kommunens forpligtigelse til at sikre naturtyper og arter der er beskyttet af Habitatdirektiverne, viden om kriterier for gunstig bevaringsstatus, tilgængelig litteratur om trusler i Natura 2000-områderne, kommunens forpligtigelser til at sikre naturtyper der er beskyttet af Naturbeskyttelseslovens § 3, kommunens målsætninger og prioriteringer på naturområdet.

2.5 Lugt

Der er indsendt beregninger af lugtemissionen fra staldanlæg, hvilke er foretaget efter den nye lugtvejledning. Lugtgeneafstandene (afstande hvor der kan forventes væsentlig lugtgener) er ifølge ansøgningen som følgende:

Byzone:	846,06 m
Samlet bebyggelse:	653,93 m
Enkelt bolig:	264,64 m (korrigeret geneafstand)

Ifølge ansøgningen er de faktuelle afstande minimum 1418 m til samlet bebyggelse (Sønder Vium) og 356 m til enkelt bolig. Afstanden til den nærmeste byzone (Bork havn) er 6,7 km.

Ifølge ansøgningen er genekriterierne for byzone, samlet bebyggelse og enkelt bolig overholdt, idet de ligger længere væk end "1,2 gange geneafstanden" / "korrigerede geneafstand er kortere end "den vægtede gennemsnitsafstand".

Beregningerne af lugtemissionen viser altså, at geneafstandene fra staldanlægget er mindre end de faktuelle afstande til byzone, samlet bebyggelse og enkelt bolig (uden landbrugspligt).

Der ligger endvidere ikke fremtidig byzone- eller sommerhusområder inden for geneafstanden fra husdyrbruget.

Idet de lovpligtige beskyttelsesniveau for lugtgener er overholdt, vurderes det, at udvidelsen ikke vil medføre væsentlige lugtgener for naboer og andre omkringboende.

2.6 Landskabelige værdier / interesseområde

Landskabet omkring ejendommen er i Ringkøbing Amts Regionplan 2005 ikke kortlagt som landskabeligt interesseområde. Den nye slagtesvinestald og gyllebeholder bygges i sammenhæng med de øvrige bygninger. Byggestil og byggemateriale holdes i den samme stil som de eksisterende bygninger.

Det er på baggrund af ovenstående vurderet, at den nye slagtesvinestald hverken vil skæmme landskabet, have synlige langtrækkende konsekvenser for landskabet eller på anden vis påvirke de landskabelige værdier væsentligt.

2.7 Kulturmiljø

Området indeholder iht. Regionplanen 2005 ikke et særligt værdifuldt kulturmiljø.

Ca. 420 m syd for ejendommen ligger et kulturområde ifm. Sdr. Vium kirke og ca. 700 m nord-øst for ejendommen ligger Østerhede, Sdr. Vium (husmandssted).

Den nye slagtesvinestald bygges i tilknytning til eksisterende bygninger, og derfor vurderes at udvidelsen af husdyrbruget ikke vil påvirke kulturmiljøet væsentligt.

2.8 Til- og frakørsel til virksomheden

Det ansøgte projekt vil betyde en forøget transport til og fra husdyrbruget. Forøgelsen af transporter er efter Ringkøbing-Skjern Kommunes opfattelse ikke af et omfang, som vil indebære væsentlige forøgede gener for omkringboende med hensyn til støj, støv eller lugt.

2.9 Egenkontrol

Der er stillet vilkår om, at husdyrbruget for egen regning skal eftervise, at de stillede støjkraav er overholdt, såfremt tilsynsmyndigheden skønner, at eventuelle klager vedrørende støj fra husdyrbruget er velbegrundede.

Der er tilsvarende stillet vilkår om, at tilsynsmyndigheden kan kræve, at husdyrbruget foretager undersøgelse af lugtkilder, hvis det skønnes, at eventuelle klager over lugt fra husdyrbruget er velbegrundede.

Endeligt er der stillet vilkår om, at tilsynsmyndigheden kan anmode om nye beregninger af ammoniakemission, ammoniakdeposition samt lugtgeneafstande.

Se i øvrigt dokumentation i forbindelse med foder, og kontrol og registrering i forbindelse med etablering af gyllekøling.

2.10 Bedst tilgængelig teknik (BAT)/renere teknologi

Ansøger har redegjort for anvendelsen af den bedste tilgængelige teknologi i Bilag 1, Miljøredegørelsen, punkt 1.9.

Ringkøbing-Skjern kommune vurderer følgende:

Management

Der lægges vægt på jævnlig rengøring i og omkring bygninger, daglig check og vedligeholdelse af anlægget. Affald bortskaffes ugentligt. Medarbejdere orienteres om miljøkravene og indholdet i beredskabsplanen. Medarbejdere uddannes og der afholdes personalemøder. Vand- og energiforbrug opgøres årligt i forbindelse med regnskabet.

Ringkøbing-Skjern kommune vurderer at nævnte tiltag lever op til kommunens BAT-niveau for management.

Staldteknologi

De eksisterende stalde er etableret med delvis spaltegulv, 25-49 % fast gulv. En del af de eksisterende stalde er forberedt til etablering af gyllekøling, som i ansøgt drift anvendes. Gyllekøling etableres i en del af staldene (365 m²), og varmen fra gyllekøling anvendes som varmekilde til beboelse og gulvvarme i kontor/bade-faciliteter. Forsuring og luftrensning er fravalgt.

De nye slagtesvinestalde etableres ligeledes med delvis spaltegulv, 25-49 % fast gulv, og gyllekøling i hele stalden. På nuværende tidspunkt kan varmen ikke genanvendes.

Kommunen vurderer at husdyrbruget lever op til de generelle ammoniakkrav, der etableres fast overdækning på gyllebeholdere og der etableres gyllekøling.

Forsuring eller luftrensning vil bringe ammoniakemission yderligere ned, men det er vurderet at teknikkerne vil give uforholdsmæssige høje omkostninger i forhold til effekten. På nuværende tidspunkt er gyllekøling en driftssikker teknik til reducere af ammoniak. Varmen fra gyllekøling i den nye stald kan ikke genbruges på nuværende tidspunkt, men der forventes at varmen kan genbruges på et senere tidspunkt.

Ringkøbing-Skjern kommune vurderer at nævnte tiltag lever op til kommunens BAT-niveau for staldteknologi.

Foder

Der udarbejdes foderplaner og foder og mineraler tilpasses efter behov.

Indhold af råprotein er reguleret til 154,5 g råprotein per foderenhed og foderforbruget er reduceret til 2,85 FE/kg tilvækst. Nævnte niveau for råprotein og foderforbrug er et niveau som en gennemsnitlig besætning kan overholde, uden at det går ud over dyrevelfærd og uden uforholdsmæssige høje omkostninger

Der er tilsæt standardfytase til foderet, og der anvendes fasefodring på ejendommen.

Der er stillet vilkår til regulering af råprotein, foderforbrug (FE/kg tilvækst), fasefodring og tilsætning af fytase.

Ringkøbing-Skjern Kommune vurderer at nævnte tiltag lever op til kommunens BAT-niveau for foder.

Energiforbrug

Der anvendes lavenergi lysstofrør og lys reguleres efter behov.

Der er etableret temperaturstyret ventilation. Ventilation rengøres jævnligt. En del af varmen fra gyllen anvendes til opvarmning af beboelse og kontor/personalefaciliteter (gyllekøling). Gyllekøling etableres i en del af staldene fordi varmen kan genanvendes i begrænset omfang.

Ringkøbing-Skjern kommune vurderer at nævnte tiltag lever op til kommunens BAT-niveau for energi.

Vandforbrug

Der er placeret videventiler over vådfoderkrybben, sådan at spild opsamles og anvendes. Staldene sættes i blød inden de vaskes. Ventiler og vandrør tjekkes jævnligt for utætheder og lækager repareres så vidt som muligt med det samme.

Ringkøbing-Skjern kommune vurderer at nævnte tiltag lever op til kommunens BAT-niveau for vandforbrug.

Opbevaring af gylle

Der etableres fast overdækning på den nye og den eksisterende gyllebeholder. Gyllen røres kun lige før tømning af beholderen. Der foretages lovpligtige eftersyn og vedligeholdelse.

Ringkøbing-Skjern kommune vurderer at nævnte tiltag lever op til kommunens BAT-niveau for opbevaring af gylle.

Udbringning af gylle

Udbringning og BAT for udbringning af gylle behandles i en §16-godkendelse for Nørhedevej 52.

På baggrund af ansøgerens BAT-redegørelse inden for management, staldteknologi, foder, energi- og vandforbrug og opbevaring af gylle vurderes det, at den konkrete anvendelse af BAT lever op til det Ringkøbing-Skjern Kommune anser som værende BAT-standard for et husdyrbrug af denne størrelse og dyresammensætning. Samtidig vurderes det, at ansøger

har redegjort i tilstrækkelig grad for de alternativer, som har været overvejet i ansøgningen, samt begrundet fravalg af BAT.

2.11 Alternative løsninger

Ansøger har oplyst, at placeringen af den nye slagtesvinestald og den nye gyllebeholder har været overvejet, men at den valgte placering anses som værende mest hensigtsmæssig i forhold til logistik og synlighed i omgivelsen.

I forhold til det omgivende landskab, naboer og andre interessenter i området giver den valgte placering det bedste samlede helhedsindtryk af husdyrbruget efter udvidelsen.

2.12 Projektets sandsynlige miljøpåvirkning

Der vil sandsynligvis ske en påvirkning af det omgivende miljø, men det er vurderet ud fra ovenstående, at påvirkningens varighed, hyppighed og reversibilitet ikke vil være af sådant omfang, at husdyrbruget vil få væsentlig indflydelse på miljøet, idet alle lovpligtige beskyttelsesniveauer er overholdt.

2.13 Konklusion

Idet de lovpligtige afstandskrav og beskyttelsesniveauer er overholdt, vurderer Ringkøbing-Skjern Kommune at:

- udvidelse af dyreholdet til 17.500 slagtesvin svarende til 519,44 DE samt opførelse af en ny slagtesvinstald på 1967 m² og en gyllebeholder på 4000 m³ med teltoverdækning kan tillades, idet udvidelsen ikke vil medføre en væsentlig genepåvirkning af naboer, §7 beskyttede naturområder, Natura 2000 områder samt landskabelige værdier og kulturmiljøer.

Endvidere er det vurderet, at udvidelsen ikke vil medføre en væsentlig påvirkning af §3-områder, eller andre naturområder som er beskyttet mod tilstandsændring, fredet, udpeget som internationalt naturbeskyttelsesområde eller særlig sårbar overfor næringsstofpåvirkning. Det er endvidere vurderet, at det ansøgte projekt ikke vil have væsentlig virkning på de bestande af vilde planter, dyr (herunder Bilag IV-arter) eller deres levesteder, som de ovennævnte områder er udpeget på baggrund af.

- der anvendes den bedst tilgængelige teknik til at forebygge og begrænse eventuel forurening.

Bilag 3. Kommentarer til miljøgodkendelsen:

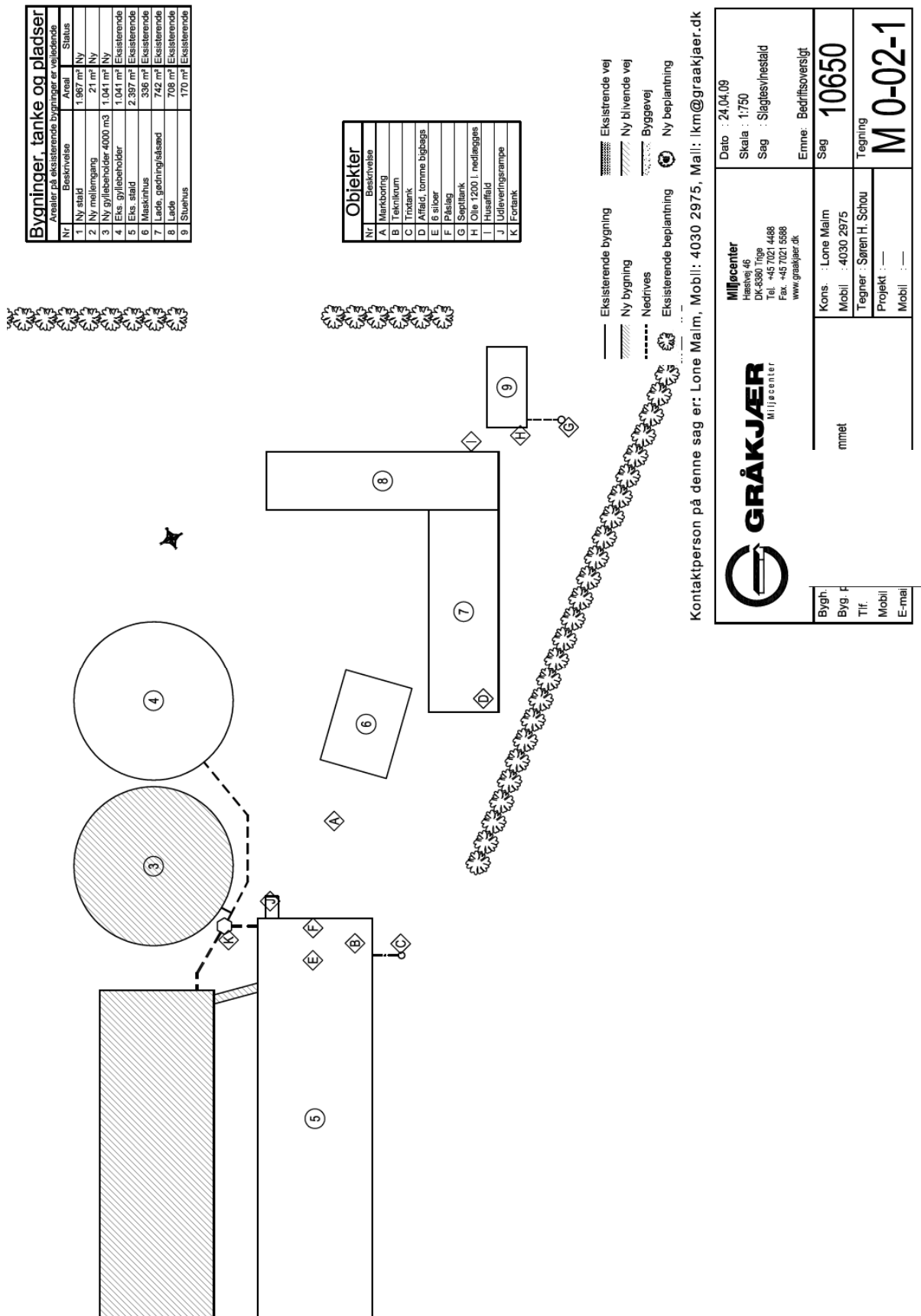
Støj

Støjbidraget (bortset fra maksimalværdien) måles som det ækvivalente, konstante, korrigerede støjniveau i dB(A) (re. 20 µPa).

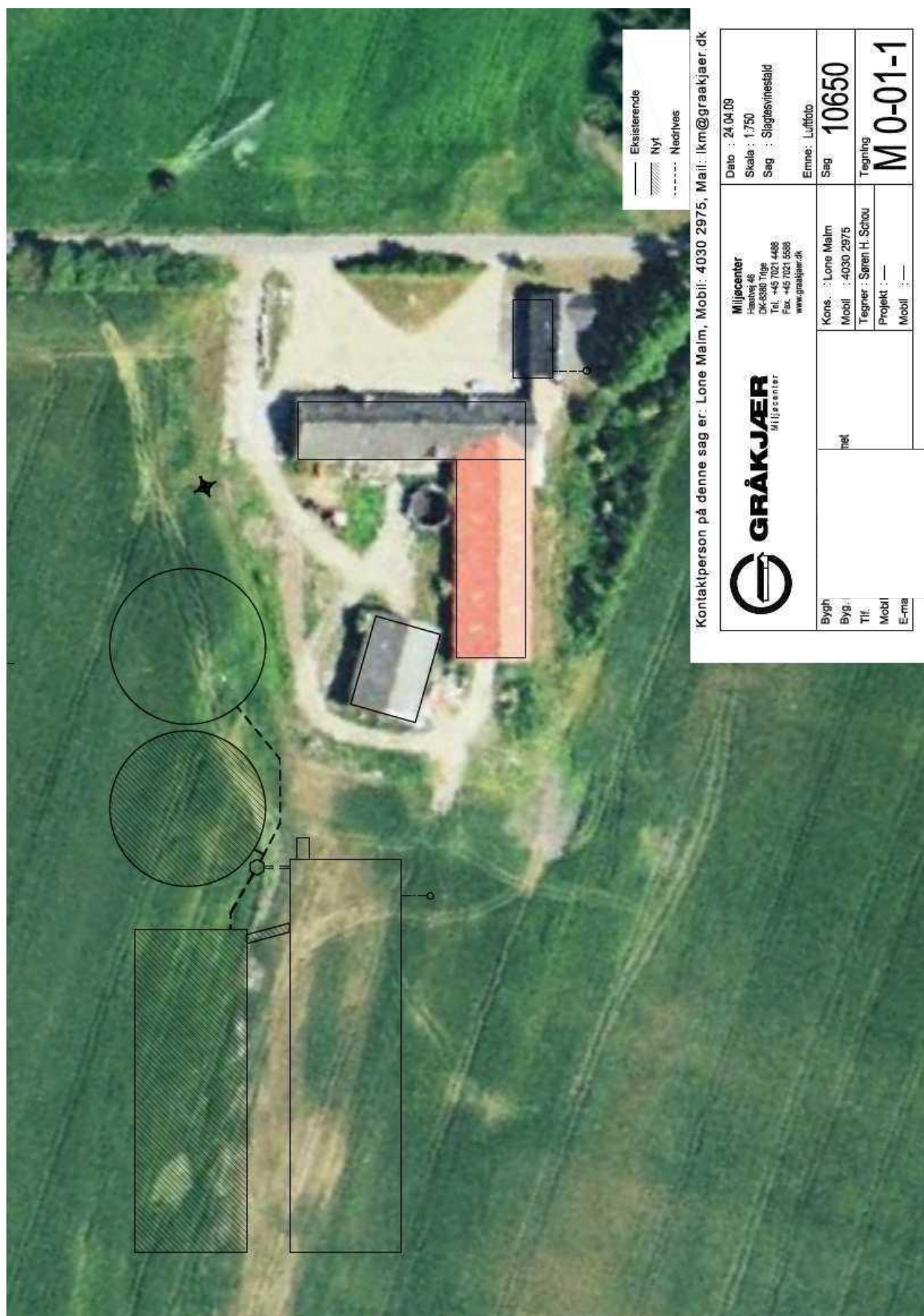
Dokumentation for overholdelse af støjkravene kan være i form af målinger i ejendommens omgivelser (under fuld drift) eller kildestyrkemålinger ved de enkelte støjklender kombineret med beregninger efter den fælles nordiske beregningsmodel for industristøj.

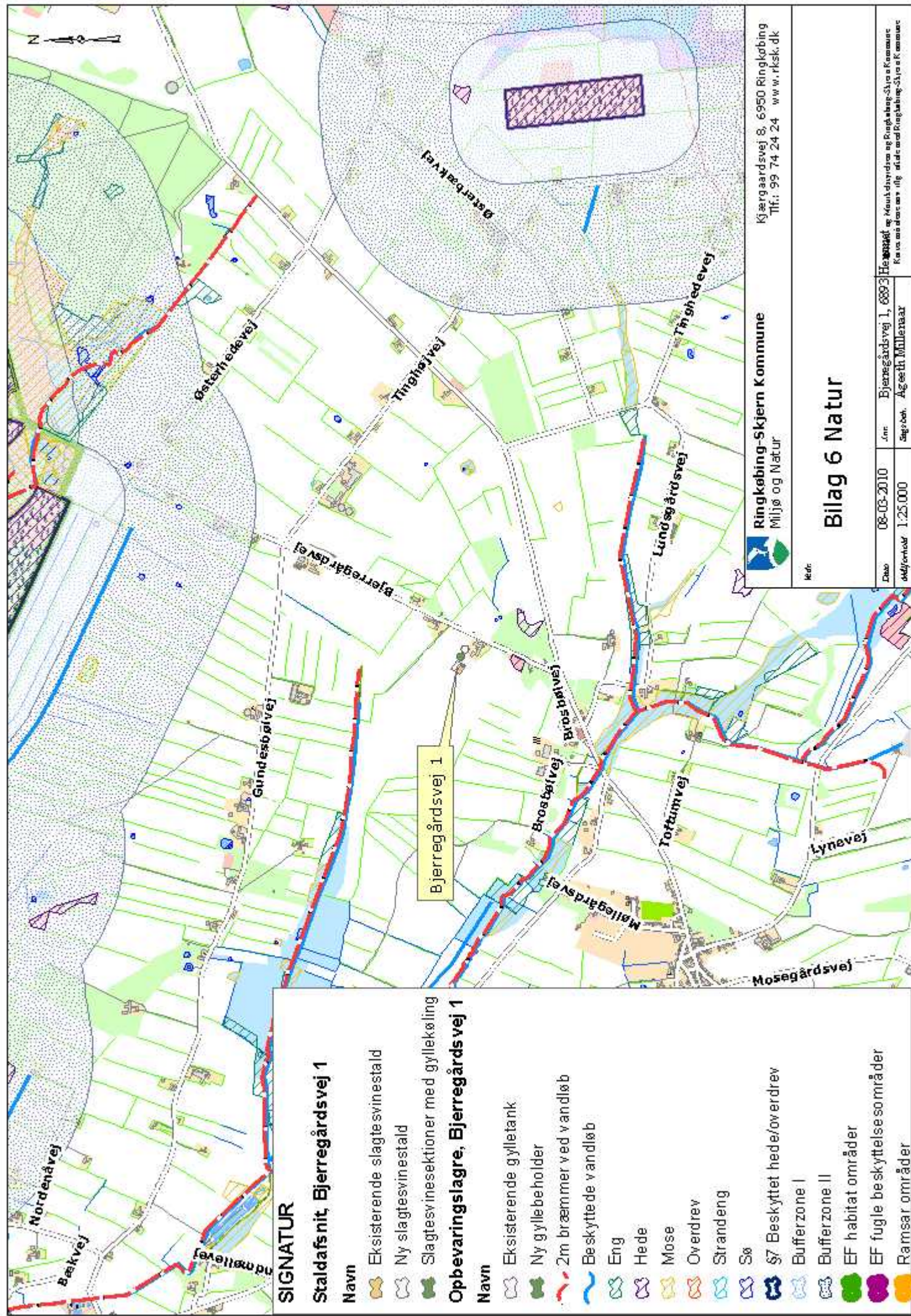
Støjmålinger skal udføres som beskrevet i Miljøstyrelsens til enhver tid gældende støjberegningsvejledning og foretages i punkter som forinden aftales med tilsynsmyndigheden. Støjmåling skal udføres af et akkrediteret firma.

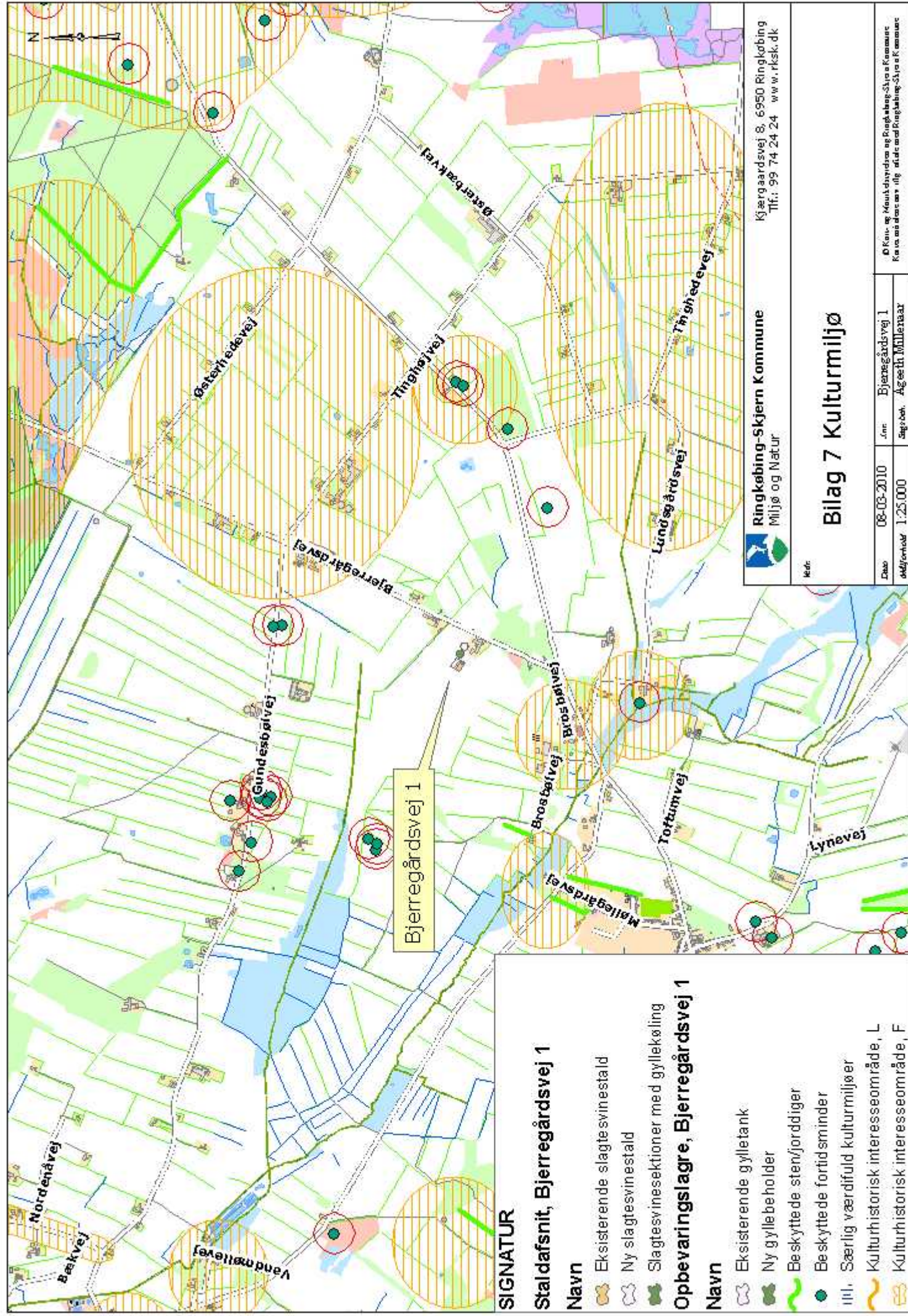
Bilag 4. Oversigtskort, samlede anlæg

Bilag 5. Luftfoto, samlede anlæg

SIGNATUR

Staldafsnit, Bjerregårdsvej 1

- Navn**
- Eksisterende slagtesvinestald
 - Ny slagtesvinestald
 - Slagtesvinesektioner med gyllekøling

Opbevaringslagre, Bjerregårdsvej 1

- Navn**
- Eksisterende gylletank
 - Ny gyllebeholder
 - Beskyttede sten/jorddiger
 - Beskyttede fortidsminder
 - Særlig værdifuld kulturmiljøer
 - Kulturhistorisk interesseområde, L
 - Kulturhistorisk interesseområde, F

Ringkøbing-Skjern Kommune
Miljø og Natur

Kjærgaardsvej 8, 6950 Ringkøbing
Tlf: 99 74 24 24 www.rksk.dk

Side:

Bilag 7 Kulturmiljø

Dato	08-03-2010	Jnr	Bjerregårdsvej 1	© Ringkøbing-Skjern Kommune
Skalformat	1:25.000	Sagsnr.	Agnete Møller	Kommune

Bilag 8. Arealer og transportveje

